

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta pedagogická
Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Dopady realizovaných projektů místní akční skupiny Chance in Nature na rozvoj obcí

Vypracovala: Eliška Kotousová
Vedoucí práce: Ing. Jaromír Polášek

České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Dopady realizovaných projektů místní akční skupiny Chance in Nature na rozvoj obcí* vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 26. června 2015

.....
Podpis

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala Ing. Jaromíru Poláškoví za odborné vedení a pomoc při zpracování mé bakalářské práce. Současně děkuji zaměstnancům Obecního úřadu Malenice za čas, který mi věnovali a za poskytnutí mnoha potřebných informací. Mé poděkování patří i všem ostatním, kteří se svým přičiněním podíleli na vzniku této práce, především děkuji za projevenou podporu a za další nezbytné informace, bez kterých by tato práce nikdy nemohla vzniknout.

Anotace

Cílem mé bakalářské práce „Dopady realizovaných projektů místní akční skupiny Chance in Nature na rozvoj obcí“ je posouzení vlivů konkrétních projektů MAS Chance in Nature na rozvoj vybrané obce. V teoretické části práce je obecně řešena problematika místních akčních skupin jakožto jedna z možností čerpání finančních zdrojů z Evropské unie a též problematika regionální politiky, která má zabránit diverzifikaci regionů v socioekonomických otázkách. Praktická část práce je zaměřena na konkrétní již zrealizované projekty s poukázáním na vliv, který měly pro danou oblast. V samotném závěru práce jsou uvedeny možné perspektivy pro realizaci projektů v programovém období 2014 – 2020.

Klíčová slova

místní akční skupina, regionální politika, regionální rozvoj, LEADER

Annotation

The aim of my thesis „Impacts of the implemented projects of the local action group Chance in Nature into development of villages“ is to assess impacts of the particular projects MAS Chance in Nature into development of the chosen village. In the theoretical part of the thesis there are generally solved problems of the local action groups as one of possibilities of gaining financial means from the European Union and also problems of regional policy which shall prevent to diversify regions in socioeconomic matter. Practical part of thesis is aimed to the particular already implemented projects with the point to impact which they have had for a particular sphere. In the very end of this thesis there are mentioned possible views for implementation of projects in the progamme period 2014 – 2020.

Keywords

Local action group, regional policy, regional development, LEADER

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. KONKRÉTNÍ ČINNOSTI MAS V RÁMCI PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2007 - 2013	9
2.1 Místní akční skupina	9
2.1.1 Mikroregiony	12
2.2 Program LEADER	13
2.2.1 Program LEADER v České republice	16
2.3 Regionální politika a regionální rozvoj.....	18
2.3.1 Strukturální fondy a Fond soudržnosti	19
2.3.2 Cíle regionální politiky Evropské unie v programovém období 2007 - 2013.....	20
2.3.3 Regionální politika v České republice.....	22
2.4 Programové období 2007 – 2013.....	26
2.4.1 Národní strategický plán rozvoje venkova	27
2.4.2 Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013.....	30
2.5 Strategický plán Leader MAS Chance in Nature.....	33
2.5.1 Organizační struktura MAS Chance in Nature.....	35
2.5.2 Strategie	36
2.5.3 Fiche	36
2.5.4 SWOT analýza.....	38
2.5.5 Spolupráce	39
2.6 Výsledky MAS Chance in Nature v programovém období 2007 – 2013.....	40
3. DOPAD ČINNOSTI MAS NA ZVOLENOU OBEC	44
3.1 Obec Malenice	44
3.2 Obec Malenice v programovém období 2007 – 2013.....	46
3.3 Obec Malenice ve spolupráci s MAS Chance in Nature v programovém období 2007 – 2013	53
3.3.1 Projekt „Centrum neziskového sektoru Malenice“	54
3.3.2 Projekt „Zázemí pro spolkové aktivity dětí“	56
3.3.3 Projekt „Zázemí pro volnočasové aktivity dětí“	57
3.3.4 Projekt „Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)“	60
3.3.5 Projekt „Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti“	63
3.4 Zhodnocení projektů na rozvoj regionu.....	64

3.5	Přínosy MAS Chance in Nature pro obec Malenice.....	67
4.	NÁVRHY NA PLÁNOVACÍ OBDOBÍ 2014 – 2020.....	69
5.	ZÁVĚR.....	71
6.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	73
7.	PŘÍLOHY	78

1. ÚVOD

Bakalářská práce se zaměřuje na dopady realizovaných projektů na rozvoj obcí. S tímto tématem úzce souvisí problematika čerpání finančních zdrojů z dotačních programů Evropské unie a jiných dalších grantů či státních fondů. V této práci hrají důležitou roli realizované projekty, které různou formou přispěly k rozvoji vybrané oblasti.

Místní akční skupiny jsou jednou z možností, jak zrealizovat své projekty, zasadit se o zlepšení kvality života na venkově, o rozvoj svého regionu a jako bonus získat finanční podporu z EU nebo z národních programů. MAS Chance in Nature, již jsem si vybrala pro svou bakalářskou práci jako vzorovou MAS, se pokouší o udržitelný rozvoj území MAS při respektování ekologických principů aplikací inovací ve venkovské oblasti. Zmíněná MAS projekty realizuje metodou LEADER, kdy náměty vycházejí z myšlenek venkovských subjektů a místních občanů, nikoliv jako krajská, státní nebo evropská politická nařízení. Pro usnadnění čerpání finančních zdrojů neslouží však pouze místní akční skupiny, ale i svazky obcí, tzv. mikroregiony, které jsou zakládány za účelem prosazování společných zájmů a rozvoje území. Členství v mikroregionu dává obcím tu výhodu, že mohou čerpat finanční prostředky z vybraných fondů, ze kterých by čerpat nemohly, pokud by nebyly součástí mikroregionu.

Cílem práce je zhodnotit konkrétní realizované projekty obce Malenice ve spolupráci s MAS Chance in Nature a analyzovat dopad těchto projektů na rozvoj obce. Praktická část práce je proto zaměřena na společné projekty obce Malenice a MAS Chance in Nature. Součástí praktické části bude vedle popisů a zhodnocení přínosu jednotlivých projektů i rozhovor s místostarostkou obce Mgr. Ivetou Frkovou, která sdělí svůj postoj k projektům a zhodnotí, jaký dopad dle jejího názoru projekty na život v obci měly.

V samém závěru práce se pokusím nastínit návrhy na plánovací období 2014 – 2020. V této kapitole budou návrhy, jakým směrem by se měla MAS Chance in Nature nadále ubírat a jaké typy projektů by měly být v obci Malenice v následujícím programovém období realizovány, aby přispěly k dalšímu rozvoji obce.

2. KONKRÉTNÍ ČINNOSTI MAS V RÁMCI PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2007 - 2013

Kapitola Konkrétní činnosti MAS v rámci programového období 2007 – 2013 tvoří teoretickou část bakalářské práce. V této kapitole se nejprve zabývám obecnými pojmy, jejichž vysvětlení a pochopení je pro mou bakalářskou práci zcela klíčové. Po vyčerpání veškerých nutných pojmů následuje samotná problematika programového období 2007 – 2013 s postupným zaměřením se přímo na místní akční skupinu Chance in Nature.

2.1 Místní akční skupina

„Místní akční skupina (MAS) je nezávislé společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), kteří spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, a to metodou LEADER. Základním cílem každé místní akční skupiny je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů, jak dosáhnout těchto cílů, je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.“¹ Místní akční skupiny (z anglického Local Action Group – LAG) jsou zakládány buď to za účelem k podpoře programu Leader, nebo mohou být založeny na základě již dříve existujících partnerství.

Existují různé právní formy místních akčních skupin. První právní formou je obecně prospěšná společnost (o.p.s.), dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů. Obecně prospěšná společnost nemá možnost se po založení rozšiřovat na principu členství. MAS je tedy třeba zřídit jako orgán o.p.s. a jednotlivé subjekty zapojené v MAS evidovat jako partnery obecně prospěšné společnosti. Druhou právní formou je spolek (z.s.). Pokud nedošlo do 31. 12. 2013 k přeměně právní formy o.s. na o.p.s., vešel 1. 1. 2014 v platnost nový občanský zákoník, podle § 3045 zákona č. 89/2012 Sb. mohou sdružení stávající právní formu přeměnit na ústav nebo sociální družstvo podle jiného zákona nebo se budou o.s. dále považovat za spolky. V případě, že odporuje název konkrétní místní akční skupiny ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., jsou povinováni přizpůsobit svůj nový název podle požadavků tohoto zákona do 2 let od nabytí jeho účinnosti. Nový název musí obsahovat slovo „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo zkratku z.s. Poslední, třetí právní formou, je již zmíněný ústav (z.ú.). Tuto

¹ NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY; *Místní akční skupiny*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 05] Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

právní formu si pro svou místní akční skupinu zvolila pouze jediná MAS v ČR, a to MAS Brdy ve Středočeském kraji. Změna právní formy na ústav je popsána a řešena v § 402 – 418 zákona č. 89/2012 Sb. Ústav je právnická osoba ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Zisk může ústav použít pouze k podpoře činnosti pro níž byl založen nebo k úhradě nákladů na vlastní správu. Název musí obsahovat slova „zapsaný ústav“ nebo zkratku z.ú.²

Dne 1. 4. 2013 nabyl své účinnosti zákon č. 68/2013 Sb., o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost. Všechny MAS, které byly zapsány jako právní forma o.s., musely přejít na jinou právní formu. O změně právní formy bylo možné rozhodnout nejpozději do 31. 12. 2013, s novou právní formou museli souhlasit všichni členové sdružení, bez výjimky, jinak nemohla být nová právní forma zapsána. Od 1. 1. 2014 je platný nový Občanský zákoník, který ruší zákon o obecně prospěšných společnostech, což pro místní akční skupiny znamená, že od 1. 1. 2014 již nemůže vzniknout nová o.p.s. Ty o.p.s., které však již fungují, nebudou rušeny ani nebudou nuceny měnit svou právní formu, budou i nadále funkční a budou se řídit zákonem o obecně prospěšných společnostech z roku 2011.

Můžeme říci, že Česká republika je pokryta místními akčními skupinami téměř kompletně, toto pokrytí je neustále mapováno a sledováno. První analýza pokrytí ČR místními akčními skupinami proběhla roku 2012 za spolupráce Národní sítě Místních akčních skupin, Ministerstva zemědělství a Spolkem pro obnovu venkova ČR. Zmíněná analýza si dávala za cíl jednak zmapovat místa ve venkovských oblastech, kde žádná MAS nefunguje a taktéž i zjistit možný potenciál těch míst, ve kterých místní akční skupiny nebyly vybrány k podpoře z Programu rozvoje venkova. V rámci šetření proběhla i jakási kampaň, která byla zaměřena na ty obce, které doposud nebyly v území MAS.³

Místní akční skupiny jsou limitovány svou územní působností. Jedna místní akční skupina může působit na území, které má pouze určitý počet obyvatel, a to v rozmezí 10 000 až 100 000 obyvatel, součástí by též nemělo být město, které má více jak 25 000 obyvatel. Každá obec smí být v územní působnosti pouze jedné místní akční skupiny. K 1. 11. 2014 bylo na území České republiky evidováno celkem 179 Místních akčních skupin. Z toho celkem 112 MAS se řadilo mezi tzv. zkušené MAS, což znamená, že již plně

² EPRAVO; *Zákon ze dne 3. února 2012 občanský zákoník*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 05] Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-ze-dne-3-unora-2012-obcansky-zakonik-18840.html>

³ EAGRI; *Analýza pokrytí ČR místními akčními skupinami*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 05] Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/analiza-pokryti-cr-mistnimi-akcnimi.html>

realizovali svůj Strategický plán LEADER v programovém období 2007 – 2013. Mezi MAS nezkušené bylo zařazeno 59 MAS, u kterých ještě bylo nutné získávání dalších znalostí a zkušeností, a to hlavně za podpory Ministerstva zemědělství v období 2013 – 2014. Zbýlých 8 místních akčních skupin jsou MAS nepodpořené, které své zkušenosti a znalosti získávaly v období 2013 - 2014 jiným způsobem, než za podpory Ministerstva zemědělství.⁴

Výše zmíněných zkušených 112 MAS bylo součástí OSY IV. - LEADER, jejímž hlavním cílem je právě realizace Strategického plánu LEADER a spolupráce místních partnerství. OSA IV. se dále dělí na 3 opatření, dané MAS byly součástí pouze 2 opatření, konkrétně opatření IV. 1. 1. Místní akční skupina a opatření IV. 1. 2. Realizace místní rozvojové strategie. Opatření IV. 1. 1. Místní akční skupina spočívá v čerpání dotací pro svoji MAS, a to na činnost související s realizací Strategického plánu LEADER. Opatření IV. 1. 2. Realizace místní rozvojové strategie je opatření, které je zaměřeno na podporu již konkrétních projektů, které jsou v souladu se schválenou strategií místní akční skupiny a podmínkami Programu rozvoje venkova. Tyto projekty si vybírá sama komise příslušné MAS podle předchozího bodového ohodnocení.⁵

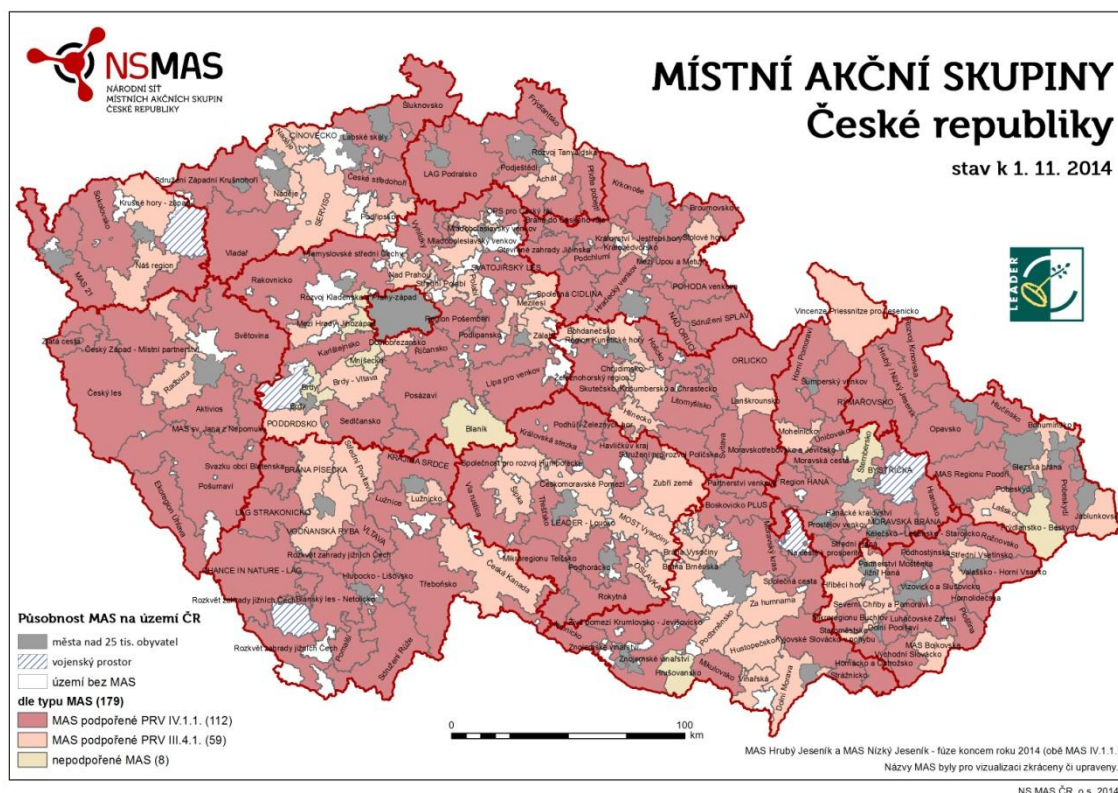
Zmíněných nezkušených 59 MAS bylo zapojeno v rámci OSY III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. Osa III. je důležitá z důvodu podpory rozvoje lepších životních podmínek na venkově a kvůli diverzifikaci ekonomických aktivit. Osa III se zabývala mimo jiné i velmi důležitým a dlouhodobým problémem, a tím je negativní trend snižování populace ve venkovských oblastech, které je spojeno s demografickým trendem stěhování se do větších měst. Úbytek populace na venkově je částečně ovlivněn i nedostatečnými pracovními příležitostmi v zemědělství. Tyto MAS byly v rámci Osy III. zapojeny do opatření III. 4. 1. Získávání dovedností, animace a provádění. Jak vyplývá z názvu, toto opatření se zaměřuje na získávání dovedností a zkušeností z důvodu vytvoření aktivního místního partnerství zabývajícího se udržitelným rozvojem regionu.⁶

⁴ NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY; *Územní působnost MAS*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/uzemni-pusobnost-mas/>

⁵ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND; *OSA IV. Leader*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/eafrd/osa4#tabs-1>

⁶ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND; *OSA III*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/eafrd/osa3#tabs-1>

Obrázek č. 1 Mapa pokrytí území ČR místními akčními skupinami k 1. 11. 2014

Zdroj: http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/11/mapa-mas-11-2014_min.jpg

[on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11]

2.1.1 Mikroregiony

Mikroregion neboli svazek obcí, je sdružení obcí, které je zakládáno za účelem ochrany, prosazováním společných zájmů a rozvoje území, které je vymezeno společným katastrálním územím členských obcí. Každý mikroregion si vytváří své projekty a svůj mikroregionální program, díky kterému jednotlivé obce, které jsou součástí tohoto svazku, mohou čerpat finanční prostředky z různých fondů, které by čerpat nemohly, pokud by nebyly součástí mikroregionu. Mikroregiony vzniklé podle § 49 zákona č. 128/2000 Sb. se i nadále řídí tímto zákonem, změna právní formy je nyní možná podle nového § 3051 zákona č. 89/2012 Sb. Mikroregiony mohou být zakládány několika způsoby, a to smlouvou, která se uzavírá k dosažení určitého cíle, dále to může být na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí nebo na základě založení právnických osob podle Obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi. Obce mohou nové svazky vytvářet nebo vstupovat do svazků již existujících. Členy svazků obcí mohou být výhradně obce. Mikroregiony se snaží o maximální zisky politické i ekonomické.

Do dobrovolných svazků jednotlivé obce vstupují z nejrůznějších důvodů. Některé mikroregiony se zakládají záměrně za určitým účelem, po dosažení požadovaného cíle již obce ve spolupráci nepokračují, tento způsob však již v dnešní době není zcela obvyklým, neboť nepřetržitá spolupráce a členství v mikroregionu s sebou přináší pro obec a její komplexní rozvoj nemalá pozitiva. Najdou se však i takové mikroregiony, kde obce po dosažení předem stanoveného cíle poznaly velké klady, které by svazek mohl i nadále přinášet a obec zůstala v mikroregionu členem. Od roku 2000 je vznik mikroregionů a jeho další působení monitorováno Ústavem územního rozvoje. Důvodem k monitorování mikroregionů byl fakt, že do té doby neexistovala jednotná databáze všech mikroregionů na území České republiky.⁷

Na území České republiky od roku 2004 začínají vznikat nové mikroregiony, tzv. leadrovské mikroregiony, které přesně vymezují územní působnost jednotlivých místních akčních skupin. Evropská unie vymezuje leadrovský mikroregion jako ucelený územní celek definovaný počtem obyvatel v rozmezí 10 000 – 100 000, hustota obyvatel nesmí překračovat 120 obyv./ km². Leadrovský mikroregion musí mít svou integrovanou strategii rozvoje, je nutné, aby používal pilotní a inovativní přístupy v případě řešení společenských problémů za účasti klíčových subjektů mikroregionu, kterými jsou nejčastěji obec, občanské sdružení, podnikatelé, zájmová sdružení atd.⁸

2.2 Program LEADER

Slovo Leader v doslovném překladu znamená „Propojování akcí hospodářského rozvoje venkova“ (z francouzského originálu „Liaison entre actions de développement rural“). Leader je praktikován od roku 1991. Za roky jeho realizace se osvědčil jako vynikající program, který je využíván k uspokojení potřeb ve všech venkovských oblastech i přes jejich značnou rozmanitost. Z tohoto důvodu se stal nedílnou součástí politiky rozvoje venkova. Program Leader lze chápat jako metodu, která má pomoci probouzet venkov z důvodu jeho dalšího rozvoje a k vytváření různorodých venkovských společenství, která rozvoji do budoucna pomohou, usnadní jej a případně ještě více zefektivní. Leader pomáhá venkovským oblastem hledat nové cesty, které směřující k lepší konkurenceschopnosti, k vytěžení maxima z předností dané oblasti, k překonání určitých problémů (stárnutí venkovské populace, nedostatek pracovních příležitostí, ...). Mnoho

⁷ ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE; *Monitoring mikroregionů a jejich rozvojových dokumentů*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=1923>

⁸ ŠKRABAL, I. a kol. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. 1. vyd. Přerov: CpKP, 2006.

členských států EU má s tímto programem již své zkušenosti, kdy Leader hrál velmi důležitou roli pro řešení starých i nových problémů, ukázal nové perspektivy v dané venkovské oblasti, nové možné metody řešení problémů a způsob plnění potřeb venkovských společenství.⁹

Tabulka č. 1 Vývoj iniciativy Leader v čase za celou EU

Iniciativa Leader	Roky	Počet místních akčních skupin	Celková rozloha dotčených oblastí	Financování EU
Leader I	1991 – 1993	217	367 000	442 mil. EUR
Leader II	1994 – 1999	906	1 375 144	1 755 mil. EUR
Leader Plus	2000 - 2006	893	1 577 386	2 105,1 mil. EUR

Zdroj: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/leader/2006_cs.pdf [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 02]

Metoda Leader, kterou nejčastěji využívají místní akční skupiny pro realizaci svých projektů, je založena na principu „zdola – nahoru“. To znamená, že všechny náměty a projekty by měly vycházet z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, tedy zdola, nikoliv jako nařízení krajské, státní nebo evropské politické moci shora. Čím více subjektů je v regionu zapojeno, tím lépe, ať už z důvodu šíře nápadů nebo transparentnosti působení MAS.¹⁰

Přístup Leader je oproti ostatním opatřením politiky rozvoje venkova jedinečný svým způsobem řešení právě v tom, že nám neříká, co konkrétně je potřeba udělat, nýbrž poukazuje na to, jakým způsobem se má dále postupovat. Metoda Leader je složena z celkem sedmi klíčových rysů, které se vzájemně propojují, doplňují a ani jeden rys nelze opominout v komplexním řešení problému.¹¹

- Prvním rysem přístupu Leader je Strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí: jako cílová oblast pro provádění politiky rozvoje se zvolí malé, homogenní, společensky soudržné území, které má například společné tradice, místní identitu a společné potřeby. Pro podporu udržitelné

⁹ EVROPSKÁ KOMISE; *Přístup Leader: základní příručka*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006. Str. 5. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 02] Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/leader/2006_cs.pdf

¹⁰ NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY; *Místní akční skupiny*. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 02] Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

¹¹ EVROPSKÁ KOMISE; *Přístup Leader: základní příručka*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006. Str. 8. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 02] Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/leader/2006_cs.pdf

strategie místního rozvoje je velmi důležité, aby byla oblast zvolena správně. Musí být dostatečně ucelena a musí poskytovat dostatečné množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů.

- Druhý rysem je Přístup „zdola nahoru“, který jsem již výše popisovala, neboť tento přístup je zcela nejvýraznější a nejdůležitější. V tomto přístupu se místní účastníci z oblasti přímo podílí na rozhodování o strategii a volbě priorit, které budou v oblasti sledovány. Přístup zdola nahoru má být považován jako kombinace a interakce s přístupem shora dolů, nikoliv jako jeho protiklad. Místními účastníky je myšlena místní populace jako jeden celek (hospodářské a sociální zájmové skupiny, reprezentativní veřejné a soukromé instituce).
- Partnerství veřejného a soukromého sektoru: Místní akční skupiny (MAS) je třetím rysem přístupu Leader. Zřizování MAS je původním a velmi důležitým rysem metody Leader. Místní akční skupina provádí strategii místního rozvoje, spravuje a přerozděluje finanční zdroje. Od MAS se v programu rozvoje venkova očekává například to, že bude soustřeďovat do projektů příslušné zájmové skupiny z dané oblasti nebo se očekává určitá schopnost propojovat oddělené odvětvové přístupy.
- Rysem čtvrtým je Usnadnění inovací. Pod pojmem inovace si v tomto směru lze představit například nový produkt, nová řešení stávajících problémů, založení nové organizace nebo nového procesu.
- Rys pátý neboli Integrované a víceodvětvové akce. Veškeré akce a projekty, které jsou obsaženy v místních strategiích, by měly vytvářet jeden celek, měly by proto být dobře propojené a koordinované.
- Předposledním rysem je Vytváření sítí. Vytvořené sítě slouží především z důvodů předávání si informací, zkušeností a výsledků mezi skupinami Leader, venkovskými oblastmi, státními správami a organizacemi, které se přímo podílejí na rozvoji venkova v celé EU. Jsou velmi prospěšné i z důvodu překonávání určitých bariér a izolací venkovských oblastí. Rozlišují se různé typy sítí: Institucionální síť (Evropská síť pro rozvoj venkova, Celostátní síť pro venkov) a Vnitrostátní, regionální a místní síť. Institucionální sítě jsou financovány Evropskou komisí. Vytváření této sítě bylo do roku 2007 zaměřeno hlavně na program Leader, od roku 2007 je

více zaměřena i na širší spektrum problémů a potřeb rozvoje venkova. Do této sítě se mohou zapojit všechny skupiny zabývající se rozvojem venkova, spoluúčast je však povinná pro všechny skupiny Leader, které přijímají finanční podporu z EU.

- Posledním, tedy sedmým rysem programu Leader je Spolupráce. Spolupráce je právem považována za téměř nejdůležitější faktor, a to hlavně z důvodu efektivnosti dosažených výsledků. Spolupráce zahrnuje účast místní akční skupiny na nějakém společném projektu s jinou další skupinou Leader. Spolupráce však není pouze o výměně zkušeností, musí totiž docházet i ke společně realizovaným projektům. Program Leader umožňuje spolupráci mezi územími nebo nadnárodní spolupráci. Územní spolupráce je spolupráce mezi různými oblastmi a skupinami na úrovni jednoho daného státu. Naopak nadnárodní spolupráce logicky umožňuje spolupráci mezi skupinami Leader mezi dvěma či více členskými státy nebo se skupinami ze třetích zemí, zde je však podmíněna nutností uplatňování stejného či velmi podobného přístupu.

2.2.1 Program LEADER v České republice

Poprvé se zástupci České republiky setkali s programem Leader na zasedání evropských zemí v roce 1999. O tři roky později, tedy v roce 2002, začaly vznikat na území naší republiky první místní akční skupiny.

Program Leader se začal v České republice realizovat od roku 2004, kdy se do něho zapojilo celkem 16 místních akčních skupin a bylo v něm realizováno celkem 70 projektů. Důležitým datem pro program Leader je rok 2005, v tomto roce se iniciativa Leader Plus stala součástí Rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství, byla založena Národní observatoř venkova, o.p.s. (NOV), národní síť MAS a internetové stránky www.leaderplus.cz. V tomto roce se též začalo jednat o budoucnosti Programu rozvoje venkova pro dotační období 2007 – 2013.

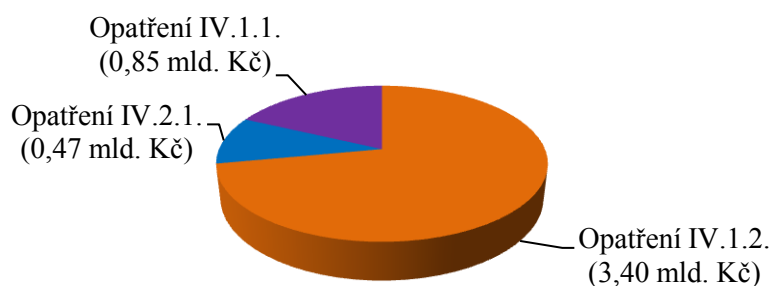
Výbor pro rozvoj venkova Evropské komise dne 23. 5. 2007 schválil čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na programové období 2007 – 2013. Politiku rozvoje venkova pro období 2007 – 2013 Česká republika uskutečňovala prostřednictvím Programu rozvoje venkova ČR (PRV) na období 2007 – 2013, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie

v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.¹² Hlavním orgánem, který má v České republice Program rozvoje venkova ČR na starost, je Ministerstvo zemědělství.

Program Leader je podporován Programem rozvoje venkova ČR (PRV). PRV je tvořen celkem čtyřmi základními osami: I. Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, II. Zlepšování životního prostředí a krajiny, III. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova, IV. Leader.

Program Leader se dále člení na jednotlivá opatření. Opatření IV. 1. 1. – Místní akční skupina, Opatření IV. 1. 2. – Realizace místní rozvojové strategie a Opatření IV. 2. 1. – Realizace projektů spolupráce. Pro období 2007 – 2013 bylo v Programu rozvoje venkova pro Českou republiku vyčleněno 26,69 miliardy eur, z této částky bylo určeno 5% finančních prostředků pro program Leader.

Graf č. 1 Finanční alokace na IV. ose Leader v Programu obnovy venkova ČR 2007 – 2013

Zdroj: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6360774> [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 31]

Největší finanční podpora je určena projektům Opatření IV. 1. 2. – Realizace místní rozvojové strategie, tedy konečným příjemcům podpory. V rámci Opatření IV. 1. 1. jsou podporovány místní akční skupiny, které jakožto neziskové organizace předkládají svůj Strategický plán Leader spolu se žádostí o dotaci. Ve svém Strategickém plánu, za podmínek určených Programem rozvoje venkova, MAS uvádí možné oblasti podpory.

Každá místní akční skupina žádá o finanční podporu na kompletní realizaci svého strategického plánu. Jestliže je MAS vybrána a finanční podporu získá, může poté začít realizovat svůj Strategický plán Leader a vybrat si projekty konečných příjemců podpory, kteří jsou podpořeni v rámci Opatření IV. 1. 2. – Realizace rozvojové strategie. Dotaci ve formě finančních prostředků na zrealizování konkrétních projektů neobdrží přímo MAS,

¹² EAGRI; *Program rozvoje venkova 2007 – 2013*. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 31] Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>

nýbrž konečný žadatel v rámci Opatření IV. 1. 2. Místní akční skupině je dotace poskytována pouze na její provoz, administrativu a na poradenství, které je spojeno s realizací Strategického plánu Leader.¹³

2.3 Regionální politika a regionální rozvoj

Samotný vznik regionální politiky můžeme datovat přibližně do doby 30. let 20. století ve Velké Británii, kde v této době byla veliká hospodářská krize a Velká Británie hledala všechna možná řešení, jak se z dopadů krize vymanit. Byly zde viditelné velké socioekonomické rozdíly mezi jednotlivými regiony. Nejhůře na tom byly regiony Skotsko a Wales, které byly orientovány na tradiční průmyslová odvětví (těžba uhlí, hutnictví), oproti londýnské aglomeraci, která na tom byla výrazně lépe. V tomto období velké hospodářské krize Velká Británie schválila první legislativní dokument spojený s regionální politikou, a to konkrétně Zákon o speciálních územích (r. 1934). Tento zákon obsahoval vymezení problémových regionů a definoval způsoby pomoci, které spočívaly především ve zlepšení infrastruktury. Od této doby se regionální politika začala nepřetržitě vyvíjet, byly vymezovány rozvojové regiony a přijímány nové zákony podporující regionální politiku a regionální rozvoj. Velkou Británii lze tedy označit jako kolébku počátku a prvotního vývoje regionální politiky.

„Regionální politika je soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. Regionální politika se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“¹⁴ Regionální politika se snaží podporovat problémové regiony v jejich dalším možném rozvoji a snaží se stírat jednotlivé regionální rozdíly.

Regionální politika se snaží identifikovat hlavní regionální problémy, přičemž v jejich řešení vždy vychází z hospodářské politiky konkrétního státu. Mezi konkrétní cíle regionální politiky můžeme zařadit například pokus o snižování regionálních diferenciací v nezaměstnanosti, v průměrných příjmech, v HDP na obyvatele, dále se regionální politika zaměřuje například na zlepšení infrastruktury, na povzbuzení podnikatelských aktivit, dává důraz na ekologickou situaci apod.

¹³ DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY; *Realizace osy IV Leader v Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013.* [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 31] Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6360774>

¹⁴ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj.* 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 29. ISBN 978-80-7201-699-0

Regionální politika v Evropské unii je již od počátku prováděna v předem vymezených časových obdobích: 1958 – 1973, 1974 – 1985, 1986 – 1993, 1994 – 1999, 2000 – 2006, 2007 – 2013 a 2014 – 2020. Evropské unie realizuje svou regionální politiku na několika úrovních: evropské, národní a regionální. Regionální politika na evropské úrovni je realizována přímo a výlučně institucemi Evropské unie. Regionální politika na úrovni národní je realizována již samostatně každou členskou zemí EU, i na této úrovni však stále platí některá společná pravidla a opatření, kterými se členské státy musí bez výjimky řídit. Poslední úroveň je úroveň regionální. Na této úrovni je každý členský stát dle počtu obyvatel rozdělen na územní jednotky NUTS I, NUTS II a NUTS III, kde z fondů EU nejvíce čerpají regiony NUTS II.

2.3.1 Strukturální fondy a Fond soudržnosti

Strukturální fondy a Fond soudržnosti jsou nástroje regionální a strukturální politiky Evropské unie, pomocí kterých jsou plněny cíle regionální politiky. Strukturální fondy se zaměřují hlavně na podporu chudších či jinak znevýhodněných regionů. Strukturální fondy jsou čtyři, prvním je Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), který pomáhá s investicemi do vzdělávání, investicemi do infrastruktury, financuje výzkum a vývoj, zaměřuje se na ochranu životního prostředí apod. Druhým strukturálním fondem je Evropský sociální fond (ESF), tento fond podporuje integraci mladých lidí do pracovního procesu, stabilizaci a růst zaměstnanosti, integraci osob vyloučených z trhu práce, podporuje stejné příležitosti na trhu práce pro všechny apod. Další dva fondy jsou již podporovány výrazně méně, oproti předešlým dvěma zmíněným, jedná se o Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský námořní a rybářský fond (EMFF). EAFRD podporuje modernizaci zemědělské výroby, do konkrétních finančních investic patří například rozvoj venkovské infrastruktury, podpora začínajících mladých farmářů, konverze, diverzifikace a podpora kvality zemědělské produkce. EMFF je zaměřen na podporu rybolovu a modernizaci rybářského průmyslu. Finanční pomoc tohoto fondu se zaměřuje na rozvoj chovu ryb, modernizaci loďstva, vybavení rybářských přístavů, ochranu vybraných přímořských oblastí apod. Strukturální fondy jsou financovány v přibližném poměru: 65% financí jde na Evropský fond pro regionální rozvoj, 23% financí je určen pro Evropský sociální fond, 11,5% dostává Evropský

zemědělský fond pro rozvoj venkova a pouhých 0,5% prostředků ze strukturálních fondů čerpá Evropský námořní a rybářský fond.¹⁵

Fond soudržnosti (FS), jinak také Kohezní fond se již neřadí mezi strukturální fondy, na rozdíl od nich byl totiž založen na podporu rozvoje těch nejchudších států Evropské unie, nikoli pouze konkrétních regionů. Tento fond financuje hlavně dopravní infrastrukturu transevropských sítí. Způsob financování tohoto fondu je výrazně odlišný od financování projektů ze strukturálních fondů, jelikož Fond soudržnosti neposkytuje pouze spolufinancování programů, podílí se totiž přímo na financování celých projektů.¹⁶

Mezi tzv. ostatní fondy je řazen Fond solidarity a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG). Fond solidarity je zde pro ty členské státy EU, které zasáhla velká přírodní katastrofa, která způsobila škody vyšší hodnoty než 0,6% HDP postiženého státu. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci financuje projekty, které jsou určené na pomoc lidem, kteří byli propuštěni v důsledku globalizace.

2.3.2 Cíle regionální politiky Evropské unie v programovém období 2007 - 2013

Na úvod je nutné si uvědomit, že politika soudržnosti v EU se neustále mění a vyvíjí spolu s rozšiřováním celé unie. Na území celé Evropské unie jsou velmi viditelné velké ekonomické, sociální a teritoriální disparity na národní i regionální úrovni. Z tohoto důvodu byla a je EU nucena výraznými finančními částkami podporovat konkurenceschopnost a růst států a regionů, aby se co nejlépe vypořádala s celosvětovou konkurencí. Rozpočet Evropské unie, se kterým hospodařila v programovém období 2007 – 2013, byl schválen na summitu Evropské rady dne 16. prosince 2005. Schválil se rozpočet s částkou 862,4 miliard eur (cca 25 bilionů Kč).¹⁷

Evropská unie v programovém období 2007 – 2013 na regionální politiku skrze své strukturální fondy uvolnila pro všechny členské státy EU ze svého rozpočtu více než 347 miliard eur, z této částky mohla Česká republika vyčerpat přes 26 miliard eur (cca 688 mld. Kč). Tato finanční částka pro Českou republiku znamená zhruba 98 miliard Kč na každý rok, což je téměř 5x více než v programovém období 2004 – 2006, kdy jsme

¹⁵ SVATOŠOVÁ, L., BOHÁČOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky*. České Budějovice: ZF JU, 2005. Str. 10. ISBN 80-7040-749-2

¹⁶ SVATOŠOVÁ, L., BOHÁČOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky*. České Budějovice: ZF JU, 2005. Str. 13. ISBN 80-7040-749-2

¹⁷ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 361. ISBN 978-80-7201-699-0

v Evropské unii měli možnost vyčerpat finanční podporu ve výši 25,4 mld. Kč ročně.¹⁸ Jednotlivé cíle pro programové období 2007 - 2013 byly stanoveny celkem tři.

- Cíl 1. Konvergence: tento cíl je zaměřen na podporu růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Tento je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF) a z Fondu soudržnosti. Cíl konvergence se zaměřuje na regiony NUTS II, které mají HDP nižší než 75% průměru Evropské unie. ERDF se zaměřoval především na rozšíření a zlepšení infrastruktury, na ochranu životního prostředí, modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury členských států a regionů. ESF podporoval například adaptaci veřejné správy, zvyšování investic do lidského kapitálu nebo zlepšování kvality a schopnosti institucí trhu práce. V ČR mohly finanční prostředky z tohoto cíle čerpat všechny regiony soudržnosti, kromě Hlavního města Prahy.
- Cíl 2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: tento cíl podporuje regionální programy na úrovních NUTS I nebo NUTS II týkající se ekonomických změn v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Podporuje však pouze ty regiony, které nejsou zařazeny do cíle konvergence a je financován ze strukturálních fondů ERDF a ESF. Mezi konkrétní cíle podpory patří například financování inovací a ekonomiky založené na znalostech, životní prostředí a předcházení rizikům nebo dostupnost a služby základního ekonomického významu. V ČR do tohoto cíle spadal pouze region Hlavního města Prahy.
- Cíl 3. Evropská územní spolupráce: podpora tohoto cíle vychází z Iniciativy INTERREG, což je podpora spolupráce Evropské unie s dalšími regiony na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni. Tento cíl je financován pouze z jednoho strukturálního fondu, a to z ERDF. V České republice do tohoto cíle spadají všechny regiony.¹⁹

¹⁸ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 375. ISBN 978-80-7201-699-0

¹⁹ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 364. ISBN 978-80-7201-699-0

Tabulka č. 2 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007 - 2013

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
Konvergence	283 mld. € (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. € (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
Celkem	347 mld. €	100,00%	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100,00%

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

[on – line]. [cit. 2015 – 02 – 13]

2.3.3 Regionální politika v České republice

„Regionální politika v České republice je chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení hospodářské struktury.“²⁰ Politika regionálního rozvoje ČR je upravena v zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Území České republiky je pro potřeby regionálního rozvoje rozčleněno na 14 krajů a jednotky NUTS. V programovém období 2007 - 2013 byly stěžejní regiony NUTS II, do kterých byla směřována podpora ze strukturálních fondů EU v cíli Konvergence a v cíli Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti, neopomenutelné nebyly však ani regiony NUTS III, které v řadě případů zastávaly hlavní roli při rozhodování o přijetí projektů k realizaci a jejich spolufinancování. Území je tedy rozděleno na 14 krajů, kde součástí každého krajského úřadu je odbor regionálního rozvoje, který má na starosti regionální politiku. Územní jednotky NUTS jsou členěny následovně: NUTS I neboli Stát (1 jednotka, celé území ČR), NUTS II nazývány též jako Regiony soudržnosti (8 jednotek), NUTS III Kraje (14 jednotek), LAU I (bývalé NUTS IV; 76 okresů + 15 pražských

²⁰ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 397. ISBN 978-80-7201-699-0

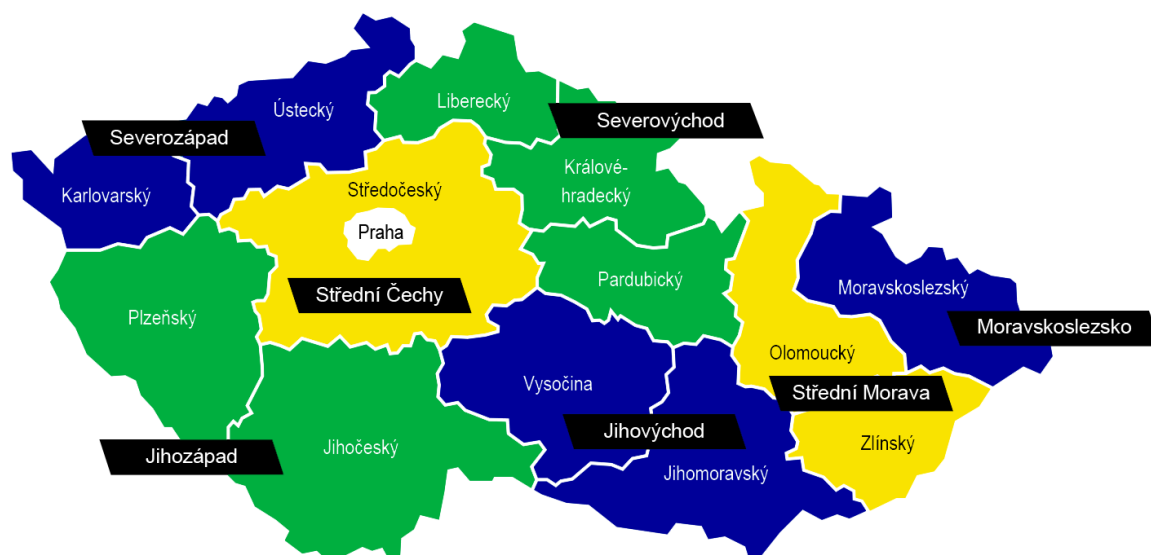
obvodů) a nakonec LAU II (bývalé NUTS V; všechny obce na území ČR, cca 6 249).²¹ Stěžejní pro regionální politiku EU jsou NUTS I, NUTS II a NUTS III. Regiony NUTS jsou definovány podle počtu obyvatel, každá úroveň NUTS má doporučený minimální a maximální počet obyvatel.

Tabulka č. 3 Definice územních statistických jednotek NUTS podle počtu obyvatel

Úroveň	Doporučený min. počet obyv.	Doporučený max. počet obyv.
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU> [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 16]

Obrázek č. 2 Mapa rozčlenění České republiky na kraje a regiony NUTS II

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU> [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 16]

Jako zásadní strategický dokument pro formování regionální politiky ČR s regionální politikou Evropské unie byla schválena 12. července 2000 usnesením vlády ČR č. 682 Strategie regionálního rozvoje České republiky. Dne 17. května 2006 byla schválena usnesením vlády ČR č. 560/2006 nová Strategie regionálního rozvoje České republiky pro období 2007 – 2013. Vydáním nové strategie byla do české regionální

²¹ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 399. ISBN 978-80-7201-699-0

politiky aplikována nová nařízení Evropské unie v oblasti hospodářské politiky a sociální soudržnosti. Strategie regionálního rozvoje ČR navázala na programové dokumenty na národní úrovni (Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec). Strategie poukazuje na novou možnou orientaci pro budoucí programy regionálního rozvoje na centrální i regionální úrovni. Regionální rozvoj a regionální politiku nová strategie směřuje do těch oblastí, kde je to nejvíce účelné a zároveň velmi potřebné.²² Mezi hlavní body obsahu Strategie regionálního rozvoje 2007 – 2013 patří zejména analýza stavu regionálního rozvoje; silné a slabé stránky v rozvoji jednotlivých krajů a okresů; hlavní cíle regionálního rozvoje ČR; vymezení státem podporovaných regionů; doporučení příslušným orgánům a krajům, na rozvoj jakého odvětví se mají v rámci své působnosti zaměřit.²³

V politice regionálního rozvoje České republiky je nejdůležitějším orgánem Ministerstvo pro místní rozvoj. MMR je hlavním aktérem regionálního rozvoje v ČR, v této oblasti má tzv. přímé kompetence, které jsou stanoveny v § 14 zákona č. 272/1996 Sb. Dalšími klíčovými aktéry v politice regionálního rozvoje, kteří již nemají přímé kompetence, ale i přes to hrají velmi důležitou roli, jsou Ústřední správní úřady, Český statistický úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Samosprávné orgány krajů (Krajská zastupitelstva), Obce a ostatní ministerstva (Ministerstvo financí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo vnitra)²⁴ Kromě těchto stěžejních orgánů byly v České republice založeny 4 důležité instituce, které mají za úkol koordinaci hospodářské a sociální soudržnosti a řízení pomoci EU.

- Řídící a koordinační výbor (ŘKV) byl zřízen usnesením vlády č. 1180 na základě § 18 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, jeho zřizovatelem je MMR. ŘKV slouží pro potřeby koordinace pomoci poskytované EU, projednává a doporučuje věcné a finanční změny již dříve schválených operačních programů, projednává návrhy a případné změny procedurálních postupů a pravidel, apod.
- Národní orgán pro koordinaci (NOK) je zřizován v rámci MMR, jedná se o koordinační a metodický orgán. Tento orgán je odpovědný vládě ČR za

²² WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 402. ISBN 978-80-7201-699-0

²³ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 415. ISBN 978-80-7201-699-0

²⁴ WOKOUN, R. *Regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. Str. 407. ISBN 978-80-7201-699-0

realizaci Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce. Mezi jeho další úkoly patří realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti jako celku. NOK dále vytváří vhodné prostředí pro řízení, realizaci, kontrolu a monitorování operačních programů.

- Platební a certifikační orgán – Národní fond. Tento fond je zřizován Ministerstvem financí, jeho hlavní náplní práce je zajištění plynulého čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie pro všechny operační programy v ČR.
- Auditní orgán – Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu. Orgán je zřízen v rámci Ministerstva financí a jeho funkce je velmi prostá, má za úkol provádět finanční kontrolu z důvodu ověřování účinného fungování řídicího a kontrolního systému realizované podpory z fondů EU.²⁵

Z důvodu čerpání finanční podpory z fondů Evropské unie v programovém období 2007 – 2013 stanovila Česká republika celkem 26 operačních programů, které byly rozděleny do 3 cílů regionální politiky. V 1. cíli **Konvergence** bylo realizováno 8 Tematických operačních programů – OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný operační program a OP Technická pomoc a 7 Regionálních operačních programů – ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Střední Morava, ROP NUTS II Jihozápad a ROP NUTS II Střední Čechy. Ve 2. cíli **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** byly realizovány dva operační programy – OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita. Ve 3. cíli **Evropská územní spolupráce** bylo možné čerpat dotace z celkem sedm operačních programů – OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko, OP Mezuregionální spolupráce a OP Nadnárodní spolupráce a dvou síťových operačních programů – ESPON 2013 a INTERACT II.²⁶

²⁵ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU; *Řízení fondů EU*. [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 17] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>

²⁶ CHVOJKOVÁ, A. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 - 2013*. 1. vyd. Praha: Ireas, Institut pro strukturální politiku, 2007. Str. 12 – 172. ISBN 978-80-86684-43-7

Ve strukturálních fondech regionální politiky EU byla pro Českou republiku určena finanční částka, kterou je možné vyčerpat. ČR měla možnost vyčerpat více než 26 miliard eur. Operační programy byly financovány v různém poměru, kdy nejvíce finančních prostředků připadlo na operační programy v rámci cíle **Konvergence**. Pro tyto operační programy celkem bylo určeno 25,89 miliard eur, z toho 21,23 miliard eur pro osm tematických operačních programů a zbylých 4,66 miliard eur pro sedm regionálních operačních programů. Následovaly dva operační programy v cíli **Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti**, pro které byla výše příspěvku stanovena na 0,42 miliardy eur. Pro devět operačních programů v cíli **Evropská územní spolupráce** v České republice připadlo 0,39 miliard eur.²⁷

2.4 Programové období 2007 – 2013

Každá členská země EU si v souladu se základními strategickými dokumenty EU zpracovává své vlastní programové dokumenty, ve kterých definuje konkrétní cíle a priority, kterých se bude snažit v rámci regionální a strukturální politiky v konkrétním programovém období dosáhnout. Pro rozvoj venkovských regionů v České republice jsou stěžejní dva oficiální dokumenty, těmi jsou Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 a Program rozvoje venkova na období 2007 - 2013.

V regionální politice Evropské unie patří venkovské regiony k velmi důležitým a stěžejním tématům, neboť právě tyto regiony zaujímají téměř 80% rozlohy všech členských států a žije v nich zhruba 20% obyvatel EU. Z důvodu velkého zájmu těchto regionů v oblasti strukturální politiky je nutné regiony přesně vymezit. *„Dle kvalitativního vymezení je nutné venkov chápat jako prostor pro bydlení, život, odpočinek a ekologickou vyrovnanost v rámci kvalitního životního prostředí. Politika EU je přesvědčena, že evropský venkov je neopakovatelný kulturní, sociální a ekologický fenomén, který představuje součást historického dědictví evropských národů a jeden z prvků evropské identity.“* Venkovská ekonomika musí být podporována a ochraňována, neboť se jedná o samostatný fenomén oddělený od zbytku národní ekonomiky. Venkov však nemůžeme chápat pouze jako nositele tradic nebo jako prostor pro život v souladu s životním prostředím. Je důležité si uvědomit, že venkovská oblast musí sama o sobě být

²⁷ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU; *Operační programy 2007 – 2013*. [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 18]
Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>

životaschopnou součástí národní ekonomiky, region se musí sám umět rozvíjet, musí být ekonomickým přínosem jak ve svém vlastním prospěchu, tak v prospěchu vůči celému státu a není možné, aby se venkov stal pouze příjemcem finanční podpory. Pro účely strukturální politiky musí být venkov přesně definován a vymežován, u nás k vymezení venkovského regionu sloužilo šest ukazatelů – hustota obyvatel, podíl obyvatel ve venkovských obcích, podíl obyvatel zaměstnaných v zemědělství, vývoj počtu obyvatel, stáří obyvatel a nezaměstnanost způsobená strukturálními změnami v zemědělství. Těchto šest indikátorů patří mezi důležité ukazatele, avšak s nezadržitelnou změnou venkovských oblastí se mění jejich význam, neboť klesá orientace venkova primárně na zemědělství jakožto na nejdůležitější venkovský prvek. V dnešní době jsou proto venkovské regiony sledovány poněkud komplexněji na úrovni LAU II, případně i na úrovni LAU I.²⁸

2.4.1 Národní strategický plán rozvoje venkova

Národní strategický plán rozvoje venkova (NSPRV) dává velký důraz na zvyšování ekonomického růstu, udržitelný ekonomický rozvoj a na další vytváření nových pracovních příležitostí, vychází tak z hlavních priorit Evropské unie a z výsledků summitů v Lisabonu a Göteborgu. NSPRV České republiky je provázán s cíli rozvoje evropského venkova a odpovídá evropským strategickým směrům. NSPRV zajišťuje spolupráci a koordinaci České republiky s Evropskou unií nejenom v ekonomických otázkách, ale obecně i ve strukturální politice, v politice soudržnosti, v ochraně životního prostředí a přírodních zdrojů a v rybářské politice. Národní strategický plán byl realizován v programovém období 2007 – 201, jeho realizace probíhala prostřednictvím Programu rozvoje venkova.

Velký význam a důležitost rozvoje venkova nám potvrzují i metodiky OECD, které vymezují venkov v Evropské unii. Podle těchto vymezení venkovské regiony v České republice zaujímají plochu 78 371 km², zhruba 99,37% rozlohy státu a žije zde více než 9 mil. obyvatel, což odpovídá 88,55% obyvatel státu. Typicky venkovské obce v České republice jsou definovány jako sídla s maximálním počtem obyvatel do 2 000. Takovéto obce zabírají zhruba 73,6% rozlohy státu a tvoří 89,82% všech obcí. V počtu obyvatel jsou

²⁸ SVATOŠOVÁ, L., BOHÁČOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky*. České Budějovice: ZF JU, 2005. Str. 46. ISBN 80-7040-749-2

tyto venkovské obce však poměrně méně významné, žije zde pouhých 26,3% obyvatel, tedy cca 2 689 680 obyvatel.²⁹

Pro klasické venkovské obce je typický menší podíl obyvatelstva v produktivním věku (70,8%), tato hodnota se většinou zvyšuje nebo naopak snižuje přímo úměrně s velikostí konkrétního sídla. Velmi často se setkáváme s vysídlováním venkovským oblastí, a to hlavně z důvodů nedostatečných pracovních příležitostí, kdy hlavně mladí lidé odcházejí do větších měst. Lidé se stěhují hlavně z oblastí vzdálenějších od větších sídel. Za následek nižší popularity života na venkově, kromě nedostatečných pracovních příležitostí, může mít například malá občanská vybavenost nebo špatná technická infrastruktura. Ani tyto faktory nelze považovat za zcela zanedbatelné. Nutné je však poznamenat, že tato vybavenost malých i větších obcí se od vstupu ČR do EU a s možností čerpání evropských financí velmi výrazně zlepšila a nadále zlepšuje. Ekonomické aktivity na venkově (obce do 2 000 obyvatel) jsou zaměřeny spíše na tradiční zemědělství, lesnictví, případně rybolov, kde je zaměstnáváno 11,1% venkovského obyvatelstva, oproti celorepublikové hodnotě 4,3% EAO. V České republice doposud byla nedostatečně využívána venkovská turistika, agroturistika a nebyl využíván ani přírodní potenciál či kulturní dědictví. Venkovská turistika byla na velmi špatné úrovni a neodpovídala standardům Evropské unie, proto se i na tento problém v programovacím období 2007 – 2013 ČR více zaměřila.³⁰

Součástí NSPRV je i SWOT analýza. Mezi **silné stránky** venkova v ČR je zařazena velká rozmanitost typů krajiny, přírodní bohatství, rostoucí poptávka po kvalitních a bio potravinách, tradice obhospodařování půdy, propracovaný systém chráněných území, kulturní tradice, poměrně kvalitní dopravní obslužnost obcí a relativně nízká cena zemědělské půdy a pracovních sil. **Slabé stránky** jsou stárnutí venkovské populace a odchod mladých lidí z venkova, nedostatečné pracovní příležitosti, pokles přirozené biodiverzity, nedostatečná občanská vybavenost, malá podnikatelská aktivita, zastaralé technické vybavení v zemědělství, znečištění vod z důvodu zemědělství, špatný stav památek, slabá infrastruktura cestovního ruchu a špatná ekologická stabilita krajiny. **Příležitosti** pro venkovské oblasti ČR vidí hlavně v mezinárodní podpoře trvale udržitelného rozvoje v EU, dále ochrana přírody Natura 2000, produkce obnovitelných zdrojů energie, kulturní specifika jednotlivých regionů využitelná pro cestovní ruch,

²⁹ *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 5

³⁰ *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 6

rostoucí zájem společnosti o rozvoj venkova a o ochranu přírody, využívání místních partnerství. Jisté **ohrožení** pro venkovské regiony představuje nadměrná orientace ekonomických aktivit pouze do zemědělství, zde je ohrožení spojeno s dovozem levnější zemědělské produkce ze zahraničí a s neschopností vyrovnání cen v rámci konkurenceschopnosti, dalšími ohroženími venkovských regionů jsou vysoké náklady na plnění a dodržování evropských norem v rámci zemědělství a ochrany životního prostředí, vylidňování venkova, úbytek pracovních míst, nedostatečná informovanost o přírodním a kulturním dědictví a v neposlední řadě ohrožení vzácných druhů živočichů a rostlin v zemědělsky obhospodařované krajině.³¹

Rozvoj venkova má své hlavní cíle, priority a strategie pro dosažení maximálních efektů. NSPRV se snaží plnit kritéria tzv. Lisabonské strategie: společnost založená na znalostech, vnitřní trh a podnikatelské prostředí, trh práce a udržitelný rozvoj. NSPRV ČR pro období 2007 – 2013 vychází ze Strategie hospodářského růstu ČR (SHR ČR), která navazuje na Lisabonskou strategii. Göteborgská strategie se ve SHR ČR projevuje hlavně v zavádění trvale udržitelných systémů zemědělského hospodaření a tvorbě trvale udržitelných pracovních míst, které mají pomoci stabilizovat venkov. Kjótský protokol se zabývá zmírňováním klimatických změn v návaznosti na hospodaření v lesích a ve využívání obnovitelných zdrojů energie. NSPRV ČR nerespektuje pouze priority EU, ale i národní strategické dokumenty, kterými jsou Strategie regionálního rozvoje ČR, Strategie udržitelného rozvoje ČR, Státní politika životního prostředí ČR 2004 – 2010, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR a Národní lesnický program. Programy realizované v České republice a financované z Evropských fondů na podporu rozvoje zemědělství a venkova již byly realizovány i v minulých letech. Nejvýznamnějšími programy byly SAPARD (roky 2000 – 2004), OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (2004 – 2006) a Horizontální plán rozvoje venkova (2004 – 2006).³²

„Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky, jako členského státu Evropské unie, je jedním ze základních dokumentů, tvořících evropskou soustavu dokumentů strategického řízení a programování na léta 2007 – 2013.“ NSPRV ČR má konkrétní vize a zabezpečuje 3 hlavní cíle EU v podpoře rozvoje venkova. **Cíl 1.:** Zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví podporou restrukturalizace,

³¹ *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013.* Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 11

³² *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013.* Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 15

rozvoje a inovací. **Cíl 2.:** Zlepšování životního prostředí a krajiny podporou ekologicky šetrných způsobů hospodaření s půdou. **Cíl 3.:** Zlepšování kvality života ve venkovských oblastech a povzbuzení diverzifikace hospodářské činnosti. Kromě těchto tří hlavních cílů si Česká republika stanovila tzv. globální cíl, pro jehož naplnění byly stanoveny tři dimenze: dimenze konkurenceschopného hospodaření, dimenze kvalitního životního prostředí a dimenze dobrého pracovního uplatnění obyvatel venkova.³³

Společenství pro rozvoj venkova si v NSPRV ČR udává čtyři strategické směry, kterými řeší možnosti rozvoje a další dva směry, které řeší vnitřní a vnější soudržnost NSPRV ČR. **Směr 1.** se zabývá modernizací, podporou znalostí, vyšší kvalitou a inovacemi v potravinovém řetězci. Řešením vidí pozemkové úpravy, modernizaci technologií v zemědělství a další odborné vzdělávání. **Směr 2.** řeší například ochranu vod, změny klimatu, chce zachovat tradiční zemědělské krajiny a zasazuje se o zachování biologické rozmanitosti. Nejvyšší přínos pro řešení tohoto směru mají vhodně zvolené zemědělské a lesnické systémy hospodaření a udržitelné využívání lesů z důvodů zachování environmentálních funkcí lesa. **Směr 3.** se zaměřuje na vytváření nových pracovních příležitostí a na lepší podmínky hospodářského růstu. Řešením je zde zlepšení základních služeb na venkově, obnova a následný další rozvoj dědictví venkova a diverzifikace hospodářských činností. **Směr 4.** se vztahuje k prioritám os I., II., III., ke zlepšení místního řízení a k uvolnění přirozeného potenciálu pro rozvoj venkovských regionů. Zde je nejefektivnějším způsobem řešení provádění strategie místního rozvoje a zlepšování místního řízení.³⁴ **Směr 5.** spadá do vnitřní soudržnosti, zabývá se důsledností v rámci os a mezi nimi a odstraňováním případných rozporů. **Směr 6.** je směr vnější soudržnosti, řeší součinnost mezi strukturálními politikami, politikami zaměstnanosti a politikami rozvoje venkova.³⁵

2.4.2 Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 byl zpracováván podle kritérií a v souladu s nařízením Rady Evropského společenství č. 1698/2005. Program rozvoje venkova vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Program rozvoje venkova se snaží naplnit veškeré cíle Lisabonské strategie – společnost

³³ *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013.* Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 15

³⁴ *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013.* Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 18

³⁵ *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013.* Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006. Str. 28

založená na znalostech, vnitřní trh a podnikatelské prostředí, trh práce a udržitelný rozvoj.³⁶

V Programu rozvoje venkova je částečně řešena i celková hospodářská a společenská situace ve venkovských oblastech. Stejně jako NSPRV, i tato publikace považuje za největší problém venkova stabilizaci obyvatelstva ve venkovských oblastech. Dříve byl venkov orientován prioritně na zemědělství. Podíl pracovníků v tomto odvětví býval v minulosti důležitým faktorem, který obyvatelstvo na venkově stabilizoval, v dnešní době tomu tak již není, je proto nutná restrukturalizace celého hospodářství venkova. Jedním z možných řešení je zde stejně jako v NSPRV uvedeno lepší využití venkovské turistiky a poměrně značný potenciál zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Velký potenciál venkova je i v prozatím nedostatečně využívaném, avšak značně významném přírodním a kulturním dědictví. Dalším faktorem pro úbytek venkovského obyvatelstva může být i zhoršená dopravní dostupnost v odlehlých obcích a velmi špatný stav místních komunikací. Především špatná dopravní dostupnost brání dalšímu možnému rozvoji bydlení a podnikání ve venkovských oblastech.³⁷

Program rozvoje venkova je tvořen čtyřmi osami. OSA I: Zlepšení a konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví se dále dělí na dvě priority. Priorita I. 1. Modernizace, inovace a kvalita se zabývá podporou zemědělských podniků a jejich činností, zlepšováním kvality zemědělských a potravinářských produktů. Podporuje také lesní hospodářství. Tato priorita využívá 86,45% finančních prostředků, které byly pro osu I. vyhrazeny. Priorita I. 2. Přenos znalostí finančně podporuje další možné odborné vzdělávání subjektů působících v zemědělství, potravinářství a lesnictví. Podporuje také nové, mladé zemědělce. Tato priorita čerpá 13,55% finančních prostředků. OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny se skládá ze tří priorit. Priorita 1. Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajín podporuje růst biodiverzity v krajině a soustřeďuje se na ochranu přírodních zdrojů. Z finančních prostředků určených pro osu II. priorita II. 1. Čerpá 84,65%. Priorita II. 2. Ochrana vody a půdy podporuje kvalitní a přirozený vodní režim v krajině v návaznosti na vhodné zemědělské systémy. Tato priorita čerpá 12,27% finančních prostředků. Priorita II. 3. Zmírňování klimatických změn čerpá nejméně finančních prostředků z osy II., a to pouhých 3,09%. Finančně podporuje

³⁶ *Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007. Str. 11

³⁷ *Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007. Str. 26

snížení emisí skleníkových plynů a zachování funkcí lesů. OSA III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova je členěna do čtyř priorit. Priorita III. 1. Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE se zabývá diverzifikací zemědělských aktivit (energetická soběstačnost venkova, dosažení 8% energie z obnovitelných zdrojů), podporou zakládání nových podniků a podporou cestovního ruchu. Tato priorita je z osy III. finančně podpořena 51,13%. Priorita III. 2. Podmínky růstu a kvalita života na venkově se orientuje na financování infrastruktury, čistoty vody v obcích, na vybavenost kulturní a sociální infrastruktury v obcích z důvodů lepší kvality života ve venkovských oblastech. Priorita III. 2. je podpořena 48,33% finančních prostředků. Priorita III. 3. Vzdělávání je finančně podpořeno pouhými 0,37% finančních prostředků. Podporuje vzdělávání těch hospodářských subjektů, které do osy III. spadají. Priorita III. 4. Posílení kapacit je podpořena nejmenším podílem finančních prostředků, a to 0,18%. Priorita podporuje posilování kapacit v rámci strategií místního rozvoje. OSA IV: Leader, tato osa je podrobně popsána v kapitole 2. 2. 1 Program LEADER v České republice.³⁸

Metoda Leader byla využívána v národních programech a v programech s podporou EU. V národních programech se jednalo konkrétně o Program obnovy venkova a o Program LEADER ČR. V programech s podporou EU byla metoda Leader využita v Předvstupním programu SAPARD (v letech 2000 – 2006) a v Operačním programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – podopatření 2. 1. 4 Rozvoj venkova. Pro obnovu a rozvoj venkovských obcí, rozvoj zemědělství a péči o přírodu a krajinu je princip Leader velmi vhodnou metodou, a to především z důvodu spojení různých subjektů, které v dané oblasti a v konkrétním venkovském prostoru přímo působí, proto je takovéto spojení velmi efektivní. Přestože s metodou Leader v České republice nebyly do programového období 2007 – 2013 nikterak velké zkušenosti, byla i tak podle dosavadních výsledků shledána jako jedinečná a mimořádně přínosná pro rozvoj venkovských oblastí.³⁹

V této práci jsem již uváděla, že 59 nezkušených MAS bylo zapojeno v rámci osy III. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova do priority III. 4. Posilování kapacit, konkrétně do opatření III. 4. 1 Získávání dovedností, animace a provádění. *„Ve venkovských oblastech je třeba zajistit budování schopností místních komunit k vytváření místních partnerství k přípravě a realizaci místních*

³⁸ Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007. Str. 37

³⁹ Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007. Str. 48

rozvojových strategií venkovských regionů, na zpracovávání studií a rozborů a rozvíjení dovedností obyvatel venkova, kteří se chtějí aktivně podílet na příznivém rozvoji svého regionu, celkovém oživení a zvýšení životaschopnosti místní ekonomiky.“ Potřebné dovednosti pro úspěšné naplnění cíle v rámci tohoto opatření místní partnerství získávají díky informačním a propagačním akcím a dalším vzděláváním jejich zaměstnanců, partnerů a členů. „*Cílem opatření III. 4. 1 je zavedení místní rozvojové strategie do systému programů rozvoje venkova. Posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro místní ekonomiku a zajištění místních služeb.*“⁴⁰

Zkušených 112 místních akčních skupin se zapojilo do osy IV. Leader do opatření IV. 1. 1 Místní akční skupina a IV. 1. 2 Realizace místní rozvojové strategie. Důvodem realizace opatření IV. 1. 1 Místní akční skupina je „*Slabá ekonomická situace jednotlivých venkovských obcí a potřeba vzájemně si pomáhat vede k navazování spolupráce obcí v rámci venkovských území a ke vzniku místních partnerství subjektů, které na venkově působí. V rámci tohoto opatření místní akční skupiny realizují svůj Strategický plán Leader.*“ Opatření IV. 1. 1 si klade za cíl konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví, růst kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomiky. Opatření IV. 1. 2 Realizace místní rozvojové strategie je již zmíněná metoda „zdola nahoru“. V rámci tohoto opatření mohou být finančně podpořeny takové projekty MAS, které jsou v souladu se Strategickým plánem Leader dané místní akční skupiny a příslušnými podmínkami nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a jeho prováděcími předpisy. Cíle tohoto opatření jsou shodné s cíli opatření IV. 1. 1.⁴¹

2.5 Strategický plán Leader MAS Chance in Nature

Strategický plán Leader nebo také jinak Rozvojová strategie, je obecně základem pro činnost místní akční skupiny z důvodu udržitelného rozvoje území. Strategický plán se musí držet určitých parametrů a bodů, které by měly být jeho součástí: vize, teze, shrnutí současného stavu, formulace cílových skupin plánu, SWOT analýza, přehled jednotlivých oblastí rozvoje a harmonogram plnění plánu.

Strategický plán Leader (SPL) místní akční skupiny Chance in Nature nese název „Pro partnerství udržitelné a inovativní“. Místní akční skupina, celým názvem Chance in

⁴⁰ Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007. Str. 148

⁴¹ Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007. Str. 151

Nature – Local action group (pozn. MAS se k 30. 12. 2014 oficiálně přejmenovala na MAS Šumavsko, z.s.), sídlící v obci Malenice, se rozprostírá na ploše 908 km² (březen 2012), na jejím území se nachází 46 obcí a k 31. 12. 2010 zde žilo 39 940 obyvatel.⁴² MAS sdružuje mikroregiony, právnické a fyzické osoby, neziskové organizace a zemědělská sdružení. Všichni se společně snaží o rozvoj regionu prostřednictvím společných projektů a skrze získávání dotací od státu a z EU. Počátky nynější MAS sahají do roku 2004, kdy se dne 21. 4. 2004 do evropského programu LEADER+ zaregistrovalo občanské sdružení Chance in Nature – LAG, s původním sídlem na OÚ Vlachovo Březí a s názvem MAS Vlachovobřezsko. K MAS se následně připojil mikroregion Prachaticko a mikroregion Věneč, tento krok dal vzniknout novému názvu MAS Chance in Nature i nové struktuře. Místní akční skupina se snaží o co největší a nejlepší využití veškerých potenciálů území s cílem zajistit trvale udržitelný rozvoj. MAS je zároveň i reprezentantem daného regionu a již úspěšně zrealizovaných projektů doma i v zahraničí, díky tomu navazuje nové kontakty s dalšími možnými partnery na místní, regionální, národní i nadnárodní úrovni.

Ve strategickém plánu je velmi podrobně zmapované a zhodnocené celé území MAS. Je zde řešena nezaměstnanost území MAS (6,83%) oproti nezaměstnanosti v Jihočeském kraji (6,89%) i v celé ČR (8,83%) za rok 2009. Pro region je typický menší podíl vysokoškolsky vzdělaných, naopak výrazný počet lidí se vzděláním bez maturity (vyučen), což je spojeno s podprůměrnou úrovní mezd. Za posledních pár let je výrazně patrná orientace obcí na zkvalitňování a rozvoj základní infrastruktury, bohužel na úkor rozvoje infrastruktury a zázemí pro volnočasové aktivity. Tento faktor má za následek odchod mladých, kvalifikovaných lidí do větších regionálních center (Strakonice, Prachatice). Pro příklad zde uvedu několik vybraných charakteristik z občanské vybavenosti. Na území MAS se nachází 36 poboček veřejné knihovny, 22 mateřských škol, 7 základních škol nižšího stupně (1. – 5. ročník), 22 základních škol vyššího stupně (1. – 9. ročník), 7 středních škol, 4 základní umělecké školy a 1 vyšší odborná škola. Jsou zde také 2 domovy pro seniory, 8 domů s pečovatelskou službou a 3 azylové domy. Samozřejmostí jsou sportovní a rekreační zařízení, zdravotnická zařízení a mnoho dalšího. Vývoj počtu obyvatel v regionu MAS za roky 2000 – 2009 je meziročně kladný, avšak rok od roku přírůstek i přes tento fakt neustále mírně klesá. Z hlediska věkové struktury obyvatel se region MAS Chance in Nature neliší od věkové struktury obyvatelstva v Jihočeském kraji ani v České republice. Produktivní skupina obyvatel (15 – 64 let)

⁴² *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 4

zůstává téměř neměnná, snižuje se podíl předproduktivní skupiny (0 – 14 let) a naopak roste podíl poproduktivní věkové složky (65 a více let).⁴³

Aby mohl být SPL úspěšně realizován, musí být na daném území přítomny určité zdroje, které jsou pro úspěšnou a efektivní realizaci zcela nezbytné. Jedná se o zdroje lidské, finanční, hospodářské a jiné. Mezi lidské zdroje byli zařazeni potencionální partneři a realizátoři dílčích projektů. Finanční zdroje v regionu byly pro dofinancování stávajících projektů a pro financování nových projektů vyhodnoceny jako dostačující. Mezi hospodářské zdroje byli zařazeni malí podnikatelé a zemědělci z regionu, u kterých byla šetřením prokázána schopnost jak připravit, tak následně i zrealizovat projekt.⁴⁴

2.5.1 Organizační struktura MAS Chance in Nature

Místní akční skupina je dobrovolné sdružení, jehož vnitřní členění se sestává z orgánů, kterými jsou valná hromada, rada spolku a předseda sdružení. Organizační struktura MAS, kompetence jednotlivých orgánů a další pravidla pro správné fungování MAS jsou přesně zakotvena ve stanovách, jejichž znění schvaluje valná hromada.

Valná hromada je nejvyšším orgánem sdružení. Je tvořena všemi plnoletými členy sdružení. Jedná se o nejdůležitější orgán, který rozhoduje o všem, co se sdružení týče, od cílů a úkolů sdružení na příslušné dotační období počínaje, přes různé změny, stanovy až po rozpočet a celkové hospodaření sdružení.

Rada spolku je výkonný orgán, který je odpovědný valné hromadě. Rada řídí činnost místní akční skupiny v období mezi zasedáními valné hromady. Rada řídí provoz spolku, svolává valnou hromadu a realizuje úkoly, na kterých se valná hromada usnesla.

Předsedou MAS Chance in Nature byl zvolen pan Josef Bláhovec. Funkce předsedy je velmi důležitá, zastupuje sdružení navenek, jedná jeho jménem, rozhoduje o běžném chodu sdružení a přijímá nové zaměstnance.

Orgánem mimo základní organizační strukturu MAS je **programový výbor**, který se sestavuje za účelem přípravy SPL, slouží i jako dozor při jeho následné realizaci. Programový výbor je složen z členů MAS, kteří ve výboru fungují jako zástupci jednotlivých subjektů a zájmově místních působících skupin.⁴⁵

⁴³ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 6 - 16

⁴⁴ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 18

⁴⁵ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 39

2.5.2 Strategie

Celkové téma SPL MAS Chance in Nature je „Udržitelný rozvoj území MAS při respektování ekologických principů aplikací inovací ve venkovské oblasti“. Ve své strategii si MAS stanovila celkem 3 priority a 3 specifické cíle. **Priorita P1** – Inovace a jako hlavní motor trvale udržitelného rozvoje se svými specifickými cíli **1.1** Podpořit zapojení inovací a ekologicky šetrných technologií do poskytování služeb na venkově a podpořit tak udržitelný rozvoj podnikání v regionu a **1.2** Zvýšit kvalitu infrastrukturního zázemí využitím inovací a ekologických přístupů. **Priorita P2** – Partnerství k trvale udržitelné kvalitě života na venkově, specifické cíle této priority jsou **2.1** Zapojit partnerství do řešení problematiky občanské vybavenosti a nabídky volnočasových aktivit, **2.2** Zachovat odkaz předchozích generací a inovativně přispět k dalšímu rozvoji a **2.3** Zapojit zástupce MAS do kompetentních orgánů a institucí rozvoje venkova. **Priorita P3** – Marketing jako nástroj k upevnění pozice principu LEADER do rozvoje venkovské oblasti má specifické cíle dva, a to **3.1** Propagovat a medializovat činnost a výsledky práce MAS uvnitř regionu, v rámci kraje, České republiky a Evropské unie a **3.2** Využít 5P k rozvoji venkovské oblasti.⁴⁶

Integrovaná strategie území (ISÚ) byla místní akční skupinou přijata v roce 2007. ISÚ byla zpracována na základě výsledků anketního šetření, které na území MAS Chance in Nature za tímto účelem probíhalo. ISÚ je strategický materiál, který bude využíván dlouhodobě do budoucna, a to i pro další období. Součástí ISÚ jsou prioritní oblasti rozvoje území: 1. Partnerství, 2. Podnikání, 3. Lidské zdroje a 4. Životní prostředí. ISÚ navazuje na SPL podrobnějšími a konkrétnějšími opatřeními, které tak více rozvíjí prioritní oblasti.⁴⁷

2.5.3 Fiche

Samotná strategie MAS obsahuje tzv. fiche, neboli opatření s okruhy projektů, které budou v daném programovém období podporovány. Součástí je charakteristika každého opatření, oblast podpory, seznam výdajů a přehled možných žadatelů. Mezi žadatele podpory mohou patřit obce, neziskové sektory či nepodnikatelské subjekty a to dle

⁴⁶ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 20

⁴⁷ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 25

konkrétního zaměření samotné fiche. Pro dotační období 2007 – 2013 měla MAS Chance in Nature zpracováno 6 fichí.

Tabulka č. 4 Fiche, způsob naplnění cílů a priorit MAS Chance in Nature

Fiche	Zaměření na cíl SPL	Způsob naplnění cílů	Způsob naplnění priorit
2 - Rozvoj	1.1	Navázání partnerství, Nové inovativní služby na venkově, Nové inovativní výrobky, Zapojení inovativních strojů, zařízení, technologií, postupů, výpočetní techniky	Podpoření projektů přímo zaměřených na inovace, Nové služby ve venkovském prostoru, Podpora pilotního řešení, Využití obnovitelných zdrojů případně úspor energie
3 – Okolí	1.2	Aplikace recyklovaných materiálů, Zlepšení kvality životního prostředí, Využití nových, ekologicky šetrných technologií	Využití recyklovaných materiálů, Podpora inovativního řešení
4 – Prostor	2.1	Navázání partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, Aplikace ekologických principů v oblasti občanského vybavení a služeb, Zapojení občanů do rozhodování a projektového cyklu	Využití komunitního přístupu pro rozhodovací funkci v regionu, Vytvoření nových aktivit se zaměřením na udržitelný rozvoj,
5 – Zázemí	2.1	Další zvýšení využití ICT ve venkovském prostoru, Zapojení občanů do rozhodování a projektového cyklu, Nabídnutí kvalitních volnočasových aktivit	Vytvoření nových služeb zvyšující udržitelnou kvalitu života na venkově
6 – Odkaz	2.2	Zhodnocení a obnovení kulturního dědictví, Zajistit rozvoj kulturního dědictví s využitím inovačních přístupů, Aplikace ekologicky šetrných materiálů při obnově kulturního dědictví	Inovativní využití odkazu předchozích generací, Vytvoření prostoru pro rozvoj nového dědictví
7 – Modernizace	1.2	Zvýšení kvality infrastrukturního zázemí zemědělských podnikatelů	Podporovat modernizaci zemědělských podniků

Zdroj: Strategický plán Leader MAS Chance in Nature [cit. 2015 – 04 – 11]

2.5.4 SWOT analýza

Metoda SWOT analýzy poukazuje na silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ve zkoumaném regionu. V metodě SWOT analýzy MAS Chance in Nature jsou silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti řešeny podle jednotlivých priorit, které jsem zmiňovala v ISÚ (partnerství, podnikání, lidské zdroje a životní prostředí).

U priority **partnerství** jsou za silné stránky považovány především funkční propojení obcí na území MAS, praktické zkušenosti s realizací projektů a doposud navázané partnerské smlouvy. Mezi slabé stránky patří malé pokrytí území MAS vysokorychlostním internetem. Příležitosti MAS vidí hlavně v dalším zapojování regionu do širší nabídky turistických aktivit, v lepším využívání kulturního a přírodního dědictví a v navazování spolupráce s jinými regiony, včetně zahraničních regionů. Hrozbu představuje nezájem občanů o dění v regionu, nedostatečná jazyková vybavenost občanů v regionu či útlum komunikace mezi obcemi.

Podnikání má v tomto regionu poměrně mnoho silných stránek, kterými jsou dostatečná nabídka nových ploch, existence zaběhlých průmyslových zón, značné zastoupení malých a středních podnikatelů. Slabou stránkou je nedostatečná kapacita pracovních pozic a nekvalitní silniční infrastruktura. Příležitostmi jsou rozvoj cestovního ruchu a turismu, čerpání vyšších finančních podpor z evropských fondů nebo využívání nových technologií pro výrobu tradičních místních výrobků. Hrozbou u této priority je všudypřítomná konkurence blízkých, větších center a s tím spojený odchod podnikatelských aktivit.

Mezi silné stránky priority **lidské zdroje** patří kvalitní občanská vybavenost v nedalekém městském centru, v Prachaticích, klesající míra nezaměstnanosti, značné množství středních škol a existence rozvojových ploch pro bydlení a podnikání v obcích a městech na území MAS. Slabými stránkami jsou vysoké procento dojíždějících za prací a vzděláním, absence vysokých škol v regionu, podprůměrné mzdy a nedostatečné pracovní příležitosti v menších obcích. Největší hrozbou pro region u priority lidské zdroje je odliv vzdělaných lidí v produktivním věku do jiného regionu, neustálý pokles žáků ve školách a vylidňování venkova.

Poslední prioritou je **životní prostředí**, za jehož silnou stránku je považována tradice v ekologické výchově na území regionu a vysoce kvalitní životní prostředí. Slabou stránkou je přetrvávající nevyřešené vypouštění a čištění odpadních vod a odliv kvalifikovaných pracovních sil ze sektoru zemědělství. Možné příležitosti jsou v kulturně

historickém potenciálu celého regionu, v podpoře ekologičtějších možností vytápění a v ochraně přírodních zdrojů. Hrozbou pro region je případné znečištění životního prostředí díky vytápění pevnými palivy nebo neobhospodařování krajiny způsobené krachem místních zemědělských podniků.⁴⁸

2.5.5 Spolupráce

Aby mohla být činnost MAS co nejefektivnější, je nutná spolupráce nejenom v rámci jedné MAS, nýbrž i na regionální a přeshraniční úrovni. MAS Chance in Nature využívá všechny příležitosti naplno.

Na národní úrovni spolupracuje s **MAS Podbrdsko**, z.s., která v letech 2007 – 2010 patřila mezi nepodpořené a neaktivní MAS v ČR. S MAS bylo uzavřeno partnerství a dohodnuta spolupráce v oblasti předávání zkušeností s fungováním MAS. Další spolupráce probíhá s **MAS Rozkvět**, z.s. (původní název Občanské sdružení Rozkvět zahrady jižních Čech), se kterou byl realizován partnerský projekt Kooperiční víkend, do kterého byly zapojeny i partnerské MAS z Bavorska. S MAS Rozkvět byla uzavřena v roce 2007 smlouva o dlouhodobé spolupráci za účelem rozvoje regionu, zvyšování kvality života ve venkovských oblastech, posilování ekonomického prostředí apod. V rámci této spolupráce byly v letech 2007 – 2010 úspěšně realizovány 2 partnerské projekty v rámci IV. 2.1 – Projektů spolupráce. 1. Projekt „ŠANCE pro další ROZKVĚT regionu“ a 2. Projekt „Dědictví regionu: Po stopách předků“. Další partnerství probíhají například s **MAS Vodňanská ryba**, z.s..

Kromě spolupráce s jinými místními akčními skupinami MAS Chance in Nature spolupracuje také s dalšími institucemi. V letech 2007 – 2010 probíhalo partnerství s **Jihočeským krajem**, spolu s ním byl realizován projekt „Posílení absorpční kapacity Jihočeského kraje“, ve kterém se jednalo především o realizaci udržitelných vizí a plánu za pomoci strategického plánu rozvoje kraje na další plánovací období. Kromě realizace tohoto projektu byl připraven nový projekt pro rozvoj sítí hipostezek na území celého kraje.

Na úrovni mezinárodní spolupráce se MAS stala partnerem projektu **ELREN** (European Leader Renewable Energy Network). Projekt se zaměřoval na energii z obnovitelných zdrojů a úsporu energie, na získávání a následné předávání informací. Chance in Nature v tomto projektu sbírala informace pro svůj region, reprezentovala

⁴⁸ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 19

region a zjištěné výsledky dále propagovala na úrovni regionu, případně na celorepublikové úrovni. Na mezinárodní působnosti se MAS zapojila do dalšího projektu **CAMMINI D'EUROPA**. Hlavní myšlenkou projektu byl pokus o obnovení pěších poutí do nejnámennějších poutních míst v Evropě (Řím, Santiago de Compostela). Cílem byl rozvoj duchovních, kulturních a přírodních zdrojů v regionu MAS.⁴⁹

2.6 Výsledky MAS Chance in Nature v programovém období 2007 – 2013

MAS Chance in Nature patří mezi místní akční skupiny, které byly ministrem zemědělství vybrány pro čerpání dotací z Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013.

V rámci opatření IV. 1.2. Realizace místní rozvojové strategie PRV ČR 2007 – 2013, kterým MAS Chance in Nature naplňovala svou Strategii, byly vyhlašovány výzvy k předkládání žádostí o dotaci na realizaci projektů. Hlavním cílem rozvojové strategie MAS byl udržitelný rozvoj území MAS při respektování ekologických principů aplikací inovací ve venkovské oblasti. Největší šanci na úspěch při podávání žádosti o dotace měly ty projekty, které přispívaly k dosažení stanovených cílů MAS. Přijetí žádosti o dotaci má svůj předem daný průběh. Jako první jsou podané žádosti o dotace hodnoceny Výběrovou komisí MAS, která žádosti přijímala. Dále jsou předány na kontrolu Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu ČR (SZIF). SZIF ČR následně ty žádosti, které vyhověly a splnily stanovené podmínky, schvaluje v rámci vyhlášených výzev příjmu žádostí do Programu rozvoje venkova – opatření IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie.

V programovém období 2007 – 2013 vyhlásila MAS celkem devět výzev k předložení žádostí o dotace na realizace projektů v rámci SPL. Smlouva se Státním zemědělským intervenčním fondem byla podepsána v květnu roku 2008, v tomto roce byla vyhlášena 1. výzva.

Výzva č. 1 probíhala v období 1. 8. – 29. 8. 2008. V rámci této výzvy bylo přijato 13 projektů a všechny získaly podporu. Celkový rozpočet všech projektů činil 7 049 980 Kč, z toho podpora ve formě dotací činila 4 869 023 Kč. Finančně největším projektem (1 707 002 Kč), byl projekt „Centrum neziskového sektoru Malenice“ v rámci fiche č. 4,

⁴⁹ *Strategický plán Leader*. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007. Str. 34 - 38

jehož žadatelem byla obec Malenice. Značná finanční část však byla získána z dotace, a to 1 291 009 Kč.

Výzva č. 2 byla vyhlášena 1. 12. 2008 a ukončena 7. 1. 2009. Do této výzvy žadatelé zaslali celkem 19 projektů, z toho 8 nebylo podpořeno a 11 podporu získalo. Rozpočet veškerých podpořených projektů činil 4 759 003 Kč, z dotací bylo vyplaceno 3 307 401 Kč. V této výzvě získal dotaci (577 139 Kč) nejdražší projekt (771 532 Kč), projekt „Chodník a úpravy v městském parku na Tržišti“, jehož žadatelem bylo město Husinec. Nejvyšší dotace (667 046 Kč) však byla proplacena projektu „Oprava památky – stáje v Záblatí“, který žadatele Farní charitu Prachatic vyšel na 770 tis. Kč.

Při **výzvě č. 3** byly žádosti přijímány v období 30. 7. – 7. 9. 2009. Přijato bylo 15 žádostí, podpořeny byly všechny. Rozpočet všech projektů byl 6 654 178 Kč, formou dotace bylo vráceno 3 867 726 Kč. Nejvyšší rozpočet (850 610 Kč) měl projekt „Pořízení nového moderního vybavení opravní motorových vozidel“ soukromého podnikatele Petra Špalka. Dotací získal zpět 389 086 Kč. Druhým největším projektem (842 tis. Kč) se stal projekt „Obnova střešního fondu zámku v Dubu u Prachatic“, žadatelem tohoto projektu byl NNO – QUECUS – DUB. U tohoto projektu byla finanční pomoc dotace značná (729 423 Kč), jednalo se o zcela nejvyšší proplacenou dotaci v rámci této výzvy.

Výzva č. 4 byla pro žadatele vyhlášena 8. 12. 2009 a ukončena 13. 1. 2010. Do výzvy bylo přijato celkem 17 žádostí, z nichž 5 nebylo podpořeno, podporu dostalo 12 žádostí. Z finančního hlediska se rozpočet projektů stal podobný výzvě č. 3, v této výzvě projekty žadatelů vyšly na 5 719 789 Kč. Dotace byly proplaceny v celkové výši 3 989 189 Kč. Finančně nejdražší projekt „Domácí dílna – Svatá Máří“ pana Vojtěcha Topka, byl dotačně podpořen ve výši 457 553 Kč. Dotačně nejvyšší podporu (498 749 Kč) inkasoval projekt „Kdo si hraje, nezlobí – Dětské hřiště PROSTOR pro matku a dítě“, jehož žadatelem byla obec Čkyně, která do projektu vložila částku 665 tis. Kč.

V pořadí již **5. výzva** probíhala od 2. 7. do 3. 9. 2010. V této výzvě byly podpořeny všechny žádosti, které byly podány. Celkem se jednalo o 14 projektů za 5 627 156 Kč, kterým bylo dotacemi vráceno 3 651 030 Kč. Projekt „Zřízení bezdrátového informačního a varovného systému v obci Vacov“ přišel žadatele, jímž byla obec Vacov, na 1 108 957 Kč. Dotace na tento projekt byla udělena ve výši 824 967 Kč.

Výzva č. 6 byla vyhlášena na období 6. 12. 2010 – 7. 1. 2011. V rámci této výzvy MAS přijala celkem 21 žádostí, z toho 4 podporu nezískaly a 17 jich bylo podpořeno. Projekty realizované v rámci této výzvy získaly dotace ve výši 5 694 948 Kč a své žadatele stály 8 527 116 Kč. Projekt „Multifunkční hřiště – PROSTOR pro sport ve Čkyni“, který

stál téměř 2 mil. Kč, byl realizován obcí Čkyně. Dotačně byl podpořen částkou 1 365 653 Kč.

Na vyhlášení výzvy č. 7 zareagoval největší počet žadatelů o dotace v rámci všech výzev v programovém období 2007 – 2013. Do této výzvy, do níž bylo možné se přihlásit v termínu 13. 4. – 15. 5. 2012, zaslalo své žádosti celkem 48 žadatelů. Podporu pro své projekty však nezískala ani polovina z nich. Podpořených projektů bylo 21, kdežto 27 jich podpořeno nebylo. Rozpočet všech 21 projektů dohromady přesáhl částku 9 mil. Kč, celkem projekty vyšly na 9 180 930 Kč. Pět projektů stále čeká na proplacení dotace, zbylým 16 projektům již byly dotace ve výši 3 688 894 Kč proplaceny. Ačkoliv se jedná o období s největším počtem podaných žádostí, byly zde realizovány projekty za nižší finanční částky oproti jiným výzvám. Ani jeden projekt v této výzvě nepřesáhl hranici 700 tis. Kč. Finančně největším projektem, za 660 434 Kč, se stal projekt „Rekonstrukce objektu Obecního úřadu Dvory“, o který zažádala obec Dvory. Tento projekt byl podpořen v celkové výši dotace 450 tis. Kč. Dotací ve výši 294 tis. Kč byl podpořen soukromý podnikatel, pan Václav Hauser, který dotaci získal v rámci fiche 7 na projekt „Modernizace zemědělského podniku – nákup lisu na balíky“, který ho vyšel na 600 tis. Kč. Při porovnání částky inkasované dotace a celkového rozpočtu projektu je zřejmé, že oproti jiným projektům nebyla tato dotace v příliš velké výši.

Výzva č. 8 se stala výzvou s druhým nejvyšším počtem žadatelů o dotaci a s druhým nejvyšším rozpočtem všech projektů. Výzva probíhala v období 19. 12. 2012 – 25. 1. 2013, přihlásilo se do ní 33 žadatelů, z nichž 19 získalo podporu pro své projekty, zbylých 14 podporu nezískalo. Stejně jako v předchozí výzvě, tak i v této bylo podpořeno mnoho projektů spjatých se zemědělstvím a s malými soukromými podnikateli. Mezi tyto projekty patří například „Modernizace ekofarmy“ podnikatelky Petry Frnochové, která pro svůj projekt, který stál 600 148 Kč, získala dotaci, která prozatím vyplacena nebyla, ale měla by se pohybovat kolem částky 300 tis. Kč. Další dotaci získala stejná farma, tentokrát pro projekt „Modernizace zemědělského podniku Farma Malenice 2. fáze. Obdobně jako v předchozím případě, ani zde prozatím dotace vyplacena nebyla, částka se výrazně neliší od předchozí dotace, i zde se pohybuje kolem 300 tis. Kč, rozpočet projektu byl 596 209 Kč. Z již vyplacených dotací je prozatím nejvyšší částka 388 800 Kč, kterou získala obec Lenora pro svůj projekt „Zastřešení přístavby sokolovny v Lenoře“. I v této výzvě se tedy jedná o větší množství realizovaných projektů za menší částky v porovnání s předchozími výzvami.

Přihlásit se do poslední výzvy v programovém období 2007 – 2013, **výzvy č. 9**, bylo možné v období 7. 5. – 28. 5. 2013. Učinilo tak pouhých 9 žadatelů, všichni však získali pro své projekty podporu. V rámci této výzvy nebyly prozatím žádné dotace vyplaceny. Všechny projekty již mají naplánované termíny, kdy proběhne kontrola projektů Monitorovací komisí za účelem proplacení dotace. Největším projektem se stal projekt „Vybavení základních škol Strunkovice nad Blanicí a Šumavské Hoštice“, jehož žadatelem byl Mikroregion Vlachovo Březí, který v rámci této výzvy realizoval hned 3 projekty. Zmíněný projekt stál 499 125 Kč a z dotace by měl být podpořen částkou 371 250 Kč.

MAS Chance in Nature v programovém období 2007 – 2013 vyhlásila celkem 9 výzev, do nichž se přihlásilo 186 žadatelů se svými projekty. Ze všech přihlášených podporu pro své projekty získalo 128 žadatelů, kterým MAS úspěšně pomohla k realizaci projektů a k následnému získání dotace. Všichni tito žadatelé své projekty úspěšně zrealizovali. Naprosté většině z nich byly dotace již proplaceny a to v prozatímní výši 30 763 355 Kč. Rozpočet všech 128 zrealizovaných projektů činí částku 57 521 923 Kč.⁵⁰

⁵⁰ *Seznam podpořených projektů 1. – 9. výzva SPL. MAS Chance in Nature, 2014*

3. DOPAD ČINNOSTI MAS NA ZVOLENOU OBEC

Kapitola Dopad činnosti MAS na zvolenou obec je kapitolou, která vytváří pozvolný přechod od teoretické části bakalářské práce k části praktické. První polovina této kapitoly tvoří stále ještě spíše teoretickou část, druhá polovina kapitoly již bude reprezentovat především výsledky vlastního empirického šetření, které bylo realizováno s přispěním občanů Malenic formou rozhovorů.

3.1 Obec Malenice

Obec Malenice se nachází v Jihočeském kraji, v okrese Strakonice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1318. Obec se skládá ze třech místních částí: Malenice, Straňovice a Zlešice. Rozloha obce činí 9,86 km² a k 1. 1. 2015 zde žilo 663 obyvatel. Obec leží v nadmořské výšce 483 m n. m.

Obec se snaží o udržování dobrých kontaktů a partnerství s různými organizacemi a v několika je dokonce přímo členem. V roce 1998 se stala členem Svazu měst a obcí okresu Strakonice, roku 1999 se připojila ke Svazu měst a obcí v ČR. V roce 1995 obec podala přihlášku do Programu obnovy venkova. V roce 2004 se stala členem o.s. Chance in Nature – LAG (MAS Chance in Nature, dnes MAS Šumavsko, z.s.). Od roku 2005 se obec pravidelně účastnila soutěže Vesnice roku, ve zmíněném roce získala diplom za udržování tradic, následujícího roku jí byla v krajském kole udělena Bílá stuha za aktivity místní mládeže. V roce 2007 se v soutěži Vesnice roku v krajském kole umístila na 3. místě. Malenice se nakonec pyšní titulem Jihočeská vesnice roku 2008, v celostátním kole Vesnice roku obec skončila na 3. místě.

Obec disponuje obecním úřadem, základní školou, mateřskou školou, poštou, obecní knihovnou, která nabízí i veřejný internet, dále je zde občanům k dispozici prodejna Jednoty, kulturní dům, pohostinství, fotbalové hřiště, tenisový kurt, dětské hřiště, hasičská zbrojnice a nově i informační centrum v budově staré fary.

Z pohledu technické infrastruktury má obec ČOV, kanalizaci, vodovod a je plynofikována. Samotnou obcí prochází silnice III/1442, která je napojena na silnici I/4, ta vede z Prahy (II/102) – Dubenec (I/18) – Milín (I/66) – Lety (I/19) – Nová Hospoda (I/20) – Strakonice (I/22) – Volyně – Vimperk – Strážný – Německo.⁵¹

⁵¹ ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR; *Silnice I. tříd*. [on – line]. [cit. 2015 – 05 – 03] Dostupné z: <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>

Obec se o svou propagaci stará prostřednictvím vydávání novin „Malenický zpravodaj“ nebo přes své webové stránky www.obecmalenice.cz.

V obci se každý rok konají lidové tradice a dodržují se místní zvyky: Jakubská pouť, posvícení, masopustní průvod, velikonoční vyhrkávání, velikonoční pomlázka, stavění máje, konopická zábava, Mikuláš, velikonoční neckyjáda, MDŽ, alegorický průvod vozů na 1. máje, Den matek, Dětský den, westernové rodeo na místním ranči, pouť sv. Václava v kapli na Hůrce, dětské maškarní, vánoční besídka, obecní ples, Hubertská zábava, Hasičský ples, fotbalový turnaj, koncert Kühnova smíšeného sboru. Za pořádání těchto akcí občané vděčí hlavně místním spolkům a organizacím, kterými jsou TJ Sokol, Obec Baráčníků, Skauti, dětský klub Japele, Charita Malenice, SPOMAL – Spolek ochotníků Malenice, Sbor dobrovolných hasičů a Myslivecký spolek Volyňka Malenice.

Na území obce se nacházejí památky a jiné zajímavosti, které určitě stojí za to zmínit. Patří mezi ně například kostel sv. Jakuba Většího, který byl postaven na místě bývalé obranné tvrze. Přesný datum výstavby kostela není dodnes znám, první písemné zmínky o něm pocházejí z roku 1359. Vedle kostela dříve stála kaple sv. Jana Nepomuckého, která však byla na konci 18. století zbořena a socha z kaple byla přemístěna do malé kapličky na most, který je vystavěn nad řekou Volyňkou. Pod kostelem stojí historická budova staré fary, která byla v loňském roce opravena a je využívána jako informační centrum. Na blízkém kopci zvaném Hůrka stojí další kaple, tentokrát sv. Václava, která byla vystavěna roku 1923. Její výstavbu hradil známý archivář František Teplý.

S obcí Malenice jsou spjaty známé osobnosti, některé z nich našly na místním hřbitově poslední místo odpočinku, mezi nimi například archivář František Teplý, architekt Josef Zítek, herečka Jiřina Jirásková, sbormistr Pavel Kühn, režisér Zdeněk Podskalský, herec Jiří Pleskot, akademický malíř Jaroslav Pešek a v neposlední řadě paní prof. MUDr. Marie Pešková, DrSc. V Malenicích se narodil hudebník, skladatel a dirigent Jaroslav Jankovec. Místní základní školu navštěvoval plukovník Alois Šedivý, který sloužil jako velitel letky u Britského letectva (RAF) za 2. světové války.

V letech 1991 – 2014 byl starostou obce pan Josef Bláhovec, který se staral o neustálý rozvoj. V obci docházelo k realizaci mnoha projektů, které byly finančně podporovány z dotací či různých grantů. Od 9. 11. 2014 mají Malenice nového starostu, pana Jana Houzima.⁵²

⁵² OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY OBCE MALENICE; *Základní údaje o obci*. [on – line. cit. 2015 –05–03 Dostupné z: <http://www.obecmalenice.cz/pages/>

3.2 Obec Malenice v programovém období 2007 – 2013

Obec Malenice se dlouhodobě snaží o všestranně udržitelný rozvoj obce i širšího okolí svého regionu a trvalé zkvalitňování služeb občanské vybavenosti pro obyvatele obce. Vytváří zde zázemí vhodné pro spokojený a plnohodnotný život svých občanů. Obec již mnoho let využívá k rekonstrukcím, novým výstavbám, jiným investicím a projektům finanční prostředky z dotačních fondů.

Tabulka č. 5 Realizované projekty obce Malenice v programovém období 2007 – 2013

Projekt	Poskytovatel dotace	Celková výše finančních nákladů (Kč)	Dotace (Kč)	Finanční zdroje z obce (Kč)	Termín realizace
„Oprava MK po povodni 2002 v Malenicích – II. etapa“	MMR ČR, program 217 816 Obnova venkova po povodni 2002	4 301 560	4 300 000	1 560	11/2006 – 3/2007
„Rekonstrukce přístupových MK ke dvěma mostkům po povodni“	MMR ČR, program 217 816 Obnova venkova po povodni 2002	4 721 000	4 720 000	1 000	10/2006 – 6/2007
„Oprava komunikace a kanalizace po přívalových deštích V Potocích“	MMR ČR, program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 920 000	1 536 000	384 000	11/2006 – 5/2008
„Oprava a čištění kanalizace“	MMR ČR, program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	301 665	240 000	61 665	9/2007 – 4/2008
„Oprava škod způsobené orkánem v obci Malenice“	MMR ČR, program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	422 450	422 000	450	9/2007 – 11/2007

„Rekonstrukce kanalizace Malenice – lokalita rodinného domu č. p. 113 a na Zlešice“	MZe ČR, program 229 310 Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací, podprogram 229 313 k podpoře výstavby kanalizací a ČOV za účelem odkanalizování a zajištění potřebné úrovně čištění městských odpadních vod	1 506 902	6 902	1 500 000	6/2006 – 6/2007
„Obec Malenice, okr. Strakonice, příprava území pro občanskou vybavenost V Polích I.“	Ministerstvo financí ČR, program Reprodukce majetku	7 770 006	5 000 000	2 770 006	10/2006 – 2/2008
„Tradiční akce jinak; zapojení přeshraničních partnerů do tradičních akcí“	Dispoziční fond INTERREG IIIA	121 242	87 135	34 107	5/2006 – 1/2007
„Tradiční akce opět s bavorskými partnery“	Dispoziční fond INTERREG IIIA	82 201	61 650	20 551	1/2007 – 7/2007
„Víceúčelové hřiště Malenice – stavba B“	Ministerstvo financí ČR, Akční plán rozvoje kraje pro rok 2007	1 037 060	900 000	137 060	10/2007 – 5/2008
„Automatizace výpůjčního protokolu“	Ministerstvo kultury ČR, grant VISK 3	47 389	32 000	15 389	5/2007 – 1/2008
„Přenosná motorová stříkačka – SDH Malenice“	KÚ Jihočeského kraje, grantový program Podpora jednotek SDH obcí a ostatních složek IZS	155 414	108 789	46 625	9/2007 – 11/2007

„Sportoviště u školy v Malenicích“	MMR ČR, Program obnovy venkova	181 000	145 000	36 000	9/2007 – 11/2007
„Rekonstrukce víceúčelového hřiště“	MMR ČR, Program obnovy venkova	535 000	400 000	135 000	10/2007 – 5/2008
„Oprava staré hasičské zbrojnice“	Jihočeský kraj v rámci Programu obnovy venkova	192 000	153 000	39 000	9/2007 – 12/2007
„Změna systému vytápění v Mateřské škole Malenice“	Ministerstvo financí ČR Kapitola 397-OSFA v roce 2007	1 740 268	1 500 000	240 268	10/2007 – 12/2007
„Vyhotovení lesních hospodářských plánů v digitální podobě“	Jihočeský kraj, odbor Životního prostředí, zemědělství a lesnictví	28 643,50	20 058	8 585,50	9/2007 – 12/2007
„Úroky z úvěrů na obecní byty“	MMR ČR, Program obnovy venkova	265 017	100 000	165 017	1/2007 – 12/2007
„Výsadba nelesní zeleně“	MŽP ČR, Program péče o krajinu v roce 2007	46 496	39 512	6 984	9/2007 – 11/2007
„Oprava majetku po živelní pohromě objektů MŠ, ZŠ, č. p. 102“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	975 000	975 000	0	10/2009 – 11/2009
„Místní komunikace Ve Hlinkách“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 509 011	1 509 000	11	9/2009 – 6/2010
„Místní komunikace K Rybníku“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	894 643	894 000	643	9/2009 – 6/2010

„Místní komunikace K Čerenci“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	298 673	298 000	673	9/2009 – 6/2010
„Místní komunikace Na Bukovce“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	634 000	634 000	0	9/2009 – 6/2010
„Místní komunikace K Hamru“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	361 000	361 000	0	9/2009 – 6/2010
„Místní komunikace Pod Pržma“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 872 186	1 872 000	186	9/2009 – 6/2010
„Obnova odvodu povrchových vod v lokalitě Cihelna po povodni 2009“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 923 212	2 898 000	25 212	5/2010 – 8/2010
„Oprava veřejného osvětlení a kabelového rozhlasu po povodni 2009“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 705 000	1 705 000	0	9/2009 – 8/2010
„Centrum neziskového sektoru Malenice“	SZIF ČR IV.1.2.Realizace místní rozvojové strategie	1 707 002	1 291 009	415 993	4/2009 – 7/2009

„Zázemí pro spolkové aktivity dětí“	SZIF ČR IV.1.2.Realizace místní rozvojové strategie	631 000	464 379	166 621	4/2009 – 8/2009
„Místní komunikace V Potocích“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 260 958	2 242 000	18 958	9/2009 – 5/2010
„Místní komunikace Malenice – Zlešice I.“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	632 774	627 000	5 664	9/2009 – 5/2010
„Místní komunikace K Cihelně“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	640 360	635 000	5 360	9/2009 – 5/2010
„Místní komunikace Na Betháně“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 443 490	2 417 000	26 490	9/2009 – 5/2010
„Místní komunikace Lčovice U nádraží“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	640 522	635 000	5 522	10/2009 – 5/2010
„Místní komunikace Lčovice Podél řeky“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 265 452	1 255 000	10 452	10/2009 – 5/2010

„Obnova odvodu povrchových vod v lokalitě Cihelna po povodni 2009“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 898 000	2 898 000	0	5/2010 – 8/2010
„Místní komunikace Malenice – Zlešice II.“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 453 115	2 427 000	26 115	4/2010 – 12/2011
„Dotace na úroky z úvěru-1. řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	116 766	70 000	46 766	1/2010 – 12/2010
„Dotace na úroky z úvěru-2. řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	157 924,20	12 000	145 924,20	1/2010 – 12/2010
„Dotace na úroky z úvěru-3. řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	148 295,76	99 000	49 295,76	1/2010 – 12/2010
„Obnova kanalizace po povodni (2. část)“	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	5 665 789	4 721 000	944 789	9/2010 – 9/2011
„Obnova ČOV po povodni 2009“	MŽP ČR Státní podpora při obnově území postiženého povodní v roce 2006	4 981 000	4 981 000	0	9/2010 – 9/2011
„Dotace na úroky z úvěru-1.řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	107 473,70	69 000	38 473,70	1/2011 – 12/2011
„Dotace na úroky z úvěru-3.řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	131 341,36	91 000	40 341,36	1/2011 – 12/2011

„Dotace na úroky z úvěru- Realizace 4 projektů“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	71 387,00	49 970,90	21 416,10	1/2011 – 12/2011
„Dotace na úroky z úvěru- 1.řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	86 636,70	60 600	26 036,70	1/2012 – 12/2012
„Dotace na úroky z úvěru- 2.řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	98 124,30	68 000	30 124,30	1/2012 – 12/2012
„Dotace na úroky z úvěru- 3.řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	116 446,10	81 500	34 946,10	1/2012 – 12/2012
Dotace na úroky z úvěru- „Realizace 4 projektů“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	71 387,00	49 970,90	21 416,10	1/2012 – 12/2012
„Vybavení sálu kulturního domu Malenice“	SZIF ČR IV.1.2.Realizace místní rozvojové strategie	596 940	432 252	164 688	4/2012 – 10/2012
„Oprava KD Malenice“	MF ČR kapitola 397- OSFA z programu 298220	4 020 125	2 000 000	2 020 125	1/2012 – 12/2013
„Úroky z úvěru na byty – 1. řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	40 541,80	28 379	12 162,80	1/2013 – 12/2013
„Úroky z úvěru na byty – 2. řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	87 678,60	60 000	27 678,60	1/2013 – 12/2013
„Úroky z úvěru na byty – 3. řada BJ“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	100 816,02	70 571	30 245,02	1/2013 – 12/2013
„Úroky z úvěru – realizace 4 projektů“	Program obnovy venkova Jihočeského kraje	19 735,40	13 814	5 921,40	1/2013 – 12/2013
„Zázemí pro volnočasové aktivity dětí“	SZIF ČR IV. 1.2. Realizace místní rozvojové strategie	497 864	364 462,60	133 401,40	8/2013 – 8/2014

„Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)“	Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad	23 332 380,66	18 690 726,60	4 641 654,06	1/2008 – 12/2014
„Revitalizace veřejných prostor v obci Malenice“	SFŽP – OPŽP 2.6 - Zlepšování stavu přírody a krajiny (ERDF) 2.6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny	459 788,10	328 860,75	130 927,35	12/2012 – 9/2014
„Kulturní dům – zateplení budovy“	MŽP ČR 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie (FS)	3 542 878,09	2 283 146,1	1 259 731,99	1/2013 – 12/2013

Zdroj: archiv Obecního úřadu Malenice, vlastní zpracování

3.3 Obec Malenice ve spolupráci s MAS Chance in Nature v programovém období 2007 – 2013

MAS Chance in Nature v programovém období 2007 – 2013 nespolupracovala na společných projektech pouze s obcí Malenice, nýbrž i s občany Malenic. S obcí Malenice MAS Chance in Nature spolupracovala na projektech „Centrum neziskového sektoru Malenice“, „Zázemí pro spolkové aktivity dětí“, „Vybavení sálu kulturního domu“, „Zázemí pro volnočasové aktivity dětí“ a na projektu „Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)“. Ačkoliv projekt rekonstrukce areálu fary nebyl dokončen přímo v programovém období 2007 – 2013, nýbrž až v prosinci roku 2014, bude i přes tuto skutečnost zmíněný projekt pro mou práci zřejmě tím klíčovým projektem. Obec je zřizovatelem základní školy, ve které byl realizován projekt „Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti“, jehož žadatelem byla MAS Chance in Nature.

Na území obce byl dalším realizovaným projektem „Zázemí hasičské zbrojnice“, jehož žadatelem byl Sbor dobrovolných hasičů Malenice. Soukromý zemědělec Pavel Frnoch byl žadatelem dvou dotací na projekty spojené s chodem Farmy Malenice. První i druhý projekt spolu úzce souvisely a navazovaly na sebe. Jednalo se o projekty „Modernizace zemědělského podniku Farma Malenice“ a „Modernizace zemědělského podniku Farma Malenice 2. fáze“. Posledním žadatelem byla Petra Frnochová, spolumajitelka Farmy Malenice. Předmětem žádosti Petry Frnochové byl projekt „Modernizace ekofarmy“.

3.3.1 Projekt „Centrum neziskového sektoru Malenice“

Prvním projektem, na kterém se podílela obec Malenice společně s MAS Chance in Nature, byla rekonstrukce objektu č. p. 102 v obci. Objekt v minulosti sloužil jako MŠ, nyní je využíván pro činnost místních spolků a organizací. Své sídlo zde mají Charita Malenice, MAS Chance in Nature, Skauti a dětský klub Japele.

Z důvodu velmi špatného technického stavu objektu zastupitelstvo obce Malenice na veřejném zasedání konaném dne 11. 2. 2008 odsouhlasilo vypracování projektu na rekonstrukci domu č. p. 102. Při přípravách projektu byly brány v úvahu připomínky Charity Malenice, jakožto zástupce sociálních služeb, Skautského oddílu, ZŠ a MŠ Malenice, kteří zastupovali práci s dětmi a mládeží. Zmíněné organizace se staly partnery projektu. V souladu se SPL MAS Chance in Nature byl stanoven účel a cíl projektu.

Externí firma, kterou schválilo obecní zastupitelstvo na veřejném zasedání dne 5. 5. 2008, byla pověřena vypracováním všech nutných podkladů pro podání žádosti, včetně zpracování Žádosti o poskytnutí finančních prostředků z PRV, Opatření IV. 1. 2 – Realizace místní rozvojové strategie. MAS Chance in Nature byla po celou dobu přípravy žádosti nápomocna a s pracovníky MAS proběhlo několik konzultací. Díky pomoci pracovníků MAS byla žádost vypracována bez jakýchkoliv administrativních chyb. Kompletní žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova přijala MAS Chance in Nature od žadatele, obce Malenice, dne 29. 8. 2008 v rámci 1. výzvy. Projekt spadá pod fiche č. 4 Občanské vybavení a služby, jejímž cílem je vytvořit nové služby zvyšující udržitelnou kvalitu života na venkově formou vybudování kvalitního prostoru respektujícího především ekologické principy. Žádost se zařadila mezi 450 projektů, které získaly podporu Státního intervenčního zemědělského fondu ČR. Celkový výdaje projektu vyšly na 1 707 002 Kč, z dotace bylo uhrazeno 1 291 009 Kč, zbytkovou částku, 415 993 Kč, uhradila z vlastních finančních zdrojů obec. Projekt je evidován pod číslem 2008/01/04/003.

Realizace projektu započala 15. 4. 2009, kdy byla podepsána smlouva s firmou, která vyhrála výběrové řízení. Předmětem smlouvy se staly následující položky: zdravotní instalace, vzduchotechnika, ústřední vytápění, elektroinstalace, opravy podlahových konstrukcí, opravy vnitřního zdiva, výměna výplní otvorů, zateplení budovy, změna vytápění a další drobné úpravy domu. Výše zmínění partneři projektu byly přítomni u jednotlivých kontrol během realizace projektu, byli informováni o dalším postupu rekonstrukce a účastnili se konfrontací týkajících se náhlých změn při realizaci.

K dokončení realizace projektu došlo 27. 7. 2009 v předávacím řízení formou zápisu o předání a převzetí díla. Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu v Českých Budějovicích byla 9. 9. 2009 doručena žádost o proplacení dotace. Po doručení žádosti proběhla 9. 11. 2009 kontrola monitorovací komisí ze strany MAS Chance in Nature. Komise kontrolovala především, zda došlo k naplnění účelu a cílů, které byly v žádosti uvedeny.

Tabulka č. 6 Účel a cíle projektu „Centrum neziskového sektoru Malenice“

Č.		Plán	Skutečnost
1	Počet podpořených projektů	1	1
2	Počet navázaných partnerství v rámci projektu	2	3
3	Počet aplikací inovací	2	2
4	Počet aplikací ekologických principů	2	2
5	Počet občanů zapojených do přípravy projektů	100	100

Zdroj: Centrum neziskového sektoru Malenice; archiv Obecního úřadu Malenice

Monitorovací komise MAS Chance in Nature zhodnotila po proběhlé kontrole naplnění účelu a cílů projektu následovně:

Účel č. 1, podpořit jeden projekt, byl splněn i ve skutečnosti. **Účel č. 2**, ve kterém se jednalo o navázání nových partnerství v rámci projektu, plánoval dvě nová partnerství, během realizace došlo dokonce ke třem novým partnerstvím (SDH Malenice, ZŠ a MŠ Malenice a Charita Malenice), proto i tento účel je považován za splněný. **Účel č. 3** „Počet aplikací inovací“, byl stanoven na dvě. Jedná se o využití nových technologií při rekonstrukci objektu, v tomto případě byl zabudován nový topný systém s využitím solárních panelů pro ohřev vody. **Účel č. 4** pojednává o důležitosti ekologických principů. Po rekonstrukci je objekt vytápěn kombinovaným topným systémem, pro ohřev teplé užitkové vody slouží solární panely. Zabudováním nových oken a vchodových dveří se výrazně zabránilo úniku tepla a tím se snížila spotřeba elektrické energie na vytápění objektu. Poslední **účel č. 5** spočíval v zapojení občanů do příprav projektu. I tento účel byl v celé výši splněn.

U projektů, které mají být finančně podpořeny z dotací či jiných grantů, nastávají zcela nejčastější problémy z důvodu financování projektu, neboť projekt nejprve hradí žadatel plně ze svých vlastních finančních zdrojů. Po celkové realizaci projektu proběhne kontrola ze strany poskytovatele dotace, pokud poskytovatel rozhodne o splnění veškerých podmínek bez výhrad a o úspěšnosti projektu, teprve poté zašle na účet žadatele kýženou dotaci ve formě finančních prostředků. Výše dotace se liší u každého projektu a jedná se

o zcela individuální záležitost. Ani v případě tohoto projektu tomu nebylo s financemi jinak. Z důvodu velkých finančních nákladů na celý projekt byla obec nucena uzavřít Smlouvu o krátkodobém úvěru s Českou spořitelnou, a.s.

Partneři projektu se budou i nadále podílet na údržbě a provozu zrekonstruovaného objektu. Tímto bude zajištěna udržitelnost projektu i do budoucna.⁵³

3.3.2 Projekt „Zázemí pro spolkové aktivity dětí“

Projekt číslo 2008/01/05/007 „Zázemí pro spolkové aktivity dětí“, jehož žadatelem byla obec Malenice, byl přijat MAS Chance in Nature v rámci 1. výzvy a byl zařazen do fiche 5. Projekt získal podporu pro svou realizaci, která byla uskutečněna v termínu 4/2009 – 8/2009.

Pro aktivity občanů v obci zcela chybělo vhodné zázemí pro setkávání a činnosti zejména v době dopoledne/odpoledne, tedy v době, kdy jsou neaktivnější cílové skupiny projektu – děti a rodiče. Projekt počítal s kladnými multiplikačními efekty zejména z důvodu kombinace místa koncentrace cílové skupiny (dětí) se společenským životem v obci. Kontrolované otevření školky pro všechny obyvatele umožnilo bezpečné a zajímavé místo ve středu obce k potkávání se a realizaci společenských událostí se zaměřením na rodiče a děti.

Cílem projektu bylo podpořit kvalitu života na venkově formou vybavení stávajících prostor inovativními technologiemi, které respektují ekologické principy a které přispěly ke zvýšení informovanosti a tím ke zvýšení kvality života na venkově. Dalším cílem se stalo nastartování komunikace mezi aktéry ve venkovském regionu formou přípravy společných projektů s cílem zkvalitnit nabídku základních služeb, občanské vybavenosti, ale především prostoru pro aktivity občanů. Důležitým posláním projektu bylo naučit se spolupracovat na bázi partnerství. Společná příprava projektu formou komunitního plánování v partnerství se ZŠ a MŠ Malenice měla pozitivní efekt ve formě dlouhodobosti tohoto řešení a v aplikaci v jiných tématech rozvoje obcí regionu. V rámci projektu byly zapojeny environmentální prvky – veškeré pořízení vybavení splňuje podmínku environmentálně přijatelného řešení a zároveň došlo k otevření zázemí obklopeného přírodou veřejnosti.

Okamžitým výsledkem projektu se stalo vybavení stávajícího prostoru souborem venkovních herních prvků. Zároveň byl pořízen soubor výpočetní techniky pro podporu výstupů projektu – oznámení o konaných akcích, zpracování záznamů z konaných aktivit

⁵³ *Centrum neziskového sektoru Malenice*; archiv Obecního úřadu Malenice

atd. Partneri projektu ZŠ a MŠ Malenice vybavení využívají v rámci své činnosti, zároveň realizátorovi odpovídají za dodržování pořádku, bezpečnosti a zajištění vybavení po celou dobu udržitelnosti projektu.

I kvůli tomuto projektu, stejně jako u projektu předešlého, byla obec nucena z důvodu nutného předfinancování při realizaci projektu uzavřít s Českou spořitelnou, a.s. úvěr. Kontrola ze Státního zemědělského intervenčního fondu České Budějovice proběhla dne 17. 12. 2009, nebyly shledány žádná pochybení, byl vyjádřen souhlas s udělením dotace, která byla následně zaslána na účet obce.⁵⁴

3.3.3 Projekt „Zázemí pro volnočasové aktivity dětí“

Projekt evidovaný pod registračním číslem 13/018/41200/036/000263 byl přijat MAS Chance in Nature po vyhlášení výzvy 8 v rámci fiche č. 5. Podaná žádost získala potřebnou podporu a již nic dalšího nebránilo započetí projektu v realizaci, která probíhala v termínu od 1. 8. 2013, kdy se uskutečnilo výběrové řízení firmy pro realizaci projektu. Celý projekt byl dokončen dne 27. 8. 2014.

Cílem obce Malenice je dostatečně se postarat o všechny věkové skupiny, které zde žijí. Tento projekt se zaměřil na cílovou skupinu dětí převážně ve věku 7 – 14 let a dále na rodiče těchto dětí. Cílem projektu se stalo vybudování kvalitního a bezpečného prostoru pro ty děti, které svůj volný čas tráví „poflakováním a posedáváním na lavičkách v obci nebo vysedáváním u televize a počítače, a ač jsou si blízko, komunikují spolu přes sociální sítě“. Na volném prostranství v centru obce, na tzv. „farské zahradě“ bylo vybudováno dětské hřiště, jehož součástí je minizahrádka s ukázkou bylinek a trvalek a pozorovatelnou ptactva. Celkově tyto tři části dohromady vytvořily sportovní a výchovně orientované zázemí pro děti.

Pro cílovou skupinu dětí v předškolním věku je v obci k dispozici dětské hřiště v prostorách MŠ Malenice. Návštěvy tohoto hřiště jsou omezeny pouze na pracovní dny a provozní dobu MŠ. Po dobu prázdnin a o víkendech není proto možné toto hřiště plně využívat. Malenické maminky a děti se ve většině případů neměly kde setkávat, trávit volný čas a navazovat potřebné sociální kontakty, které jsou velice důležité pro zdravý psychický vývoj. Pro cílovou skupinu dětí ve školním věku zcela chybělo zázemí pro sportovní aktivity a volný čas trávený na čerstvém vzduchu. Jako velký problém se v poslední době ukazuje to, jakým způsobem děti této věkové kategorie tráví svůj volný čas. Vysedáváním doma u televizorů a počítačů, komunikace pouze přes sociální sítě,

⁵⁴ *Zázemí pro spolkové aktivity dětí*; archiv Obecního úřadu Malenice

tímto všim je narušen zdravý psychický a sociální vývoj školáků. Snahou obce, ale i malenických občanů a spolků je děti motivovat k pohybu, zdravému životnímu stylu, k pozitivnímu vztahu k přírodě a utužování přátelských vztahů. Z popudu nejen malenických maminek, rodičů dětí školního věku, ale i ostatních občanů, vyvstala potřeba a vznikl společný záměr vybudovat v centru obce na volném prostranství dosud chybějící zázemí pro volný čas dětí školního věku. S ohledem na demografický vývoj v Malenicích v minulých letech a s ohledem na současné trendy v péči o mládež se bude potřeba existence kvalitního volnočasového zázemí i do budoucna nadále stupňovat. Realizaci projektu chtěla obec působit v oblasti prevence kriminality mládeže a předejít vzniku sociálně patologických jevů (šikana, drogy, alkohol, přestupky nezletilých) v obci.

Jako důležité a potřebné ve výchově dětí se v současné době také ukazuje působit na jejich environmentální citění. Ač se zdá toto téma na venkově jako nedůležité, ze zkušenosti můžeme konstatovat, že tomu tak není. Ani děti žijící na venkově nemají k přírodě a k péči o životní prostředí blízko. Základ chybí už v rodině. Obec se proto rozhodla nevybudovat pouze obyčejné dětské hřiště, ale připojit k němu také zázemí pro environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu (minizahrádka, pozorovatelná ptactva). Volnočasové zázemí sportovního charakteru tak získalo značnou přidanou hodnotu a jeho využitelnost je mnohem širší.

Nově vybudované dětské hřiště vzniklo ve svahovité části tzv. farské zahrady (vedle objektu bývalé fary), která je v samotném centru obce – dobře dostupná a v blízkosti základní školy, mateřské školy, kulturního domu a komunitního centra. Tato zahrada je velkým zeleným srdcem obce. Zázemí je zasazeno do přirozeného svahovitého terénu, z tohoto důvodu nebyla potřeba velkých terénních úprav, díky čemuž by byl narušen původní ráz krajiny. Zbylá plocha v rovném terénu tak i nadále slouží jako vhodný prostor pro konání akcí (poutě, ...). Zasazení některých herních prvků do svahovitého terénu přispělo ke zvýšené bezpečnosti – skluzavka je umístěna ve svahu přímo na zemi, proto nehrozí pád dítěte z velké výšky. Hrací kapacita vybudovaného dětského hřiště je určena pro minimálně 25 osob.

Minizahrádka byla založena v těsné blízkosti prostoru dětského hřiště. Je na ní vysazeno 18 druhů rostlin po 3 ks. Zahrádku založily děti ZŠ a MŠ Malenice za pomoci partnerů. Děti vysázeli rostliny a umístili k nim cedulky s názvy jednotlivých rostlin a zajímavými informacemi o těchto rostlinách. Zahrádku i nadále udržují a využívají k EVVO výchově a akcím zaměřeným s podobnou tematikou. Jako součást prostoru minizahrádky vznikla dále i pozorovatelná ptactva s budkami (4 ks) a krmítky (3 ks). Děti

společně se zástupci z Mysliveckého sdružení Volyňka vytipovali ptactvo, vyskytující se v této oblasti. Následně pak byly vyrobeny adekvátní ptačí budky, které společně umístili na stromy, které se nacházejí v těsné blízkosti budovaného dětského hřiště.

Partnery projektu byly ZŠ a MŠ Malenice, SDH Malenice, o.s. Maleničtí Broučci a Myslivecký spolek Volyňka Malenice. V realizační fázi projektu se partneři a občané aktivně a dobrovolně zapojili do příprav prostoru. Farma Malenice zapůjčila těžkou techniku pro přípravu terénu. Děti ZŠ a MŠ vybudovaly minizahrádku a ve spolupráci místních myslivců vybudovaly pozorovatelnu ptactva.

Po úspěšném dokončení projektu proběhla jako první kontrola ze strany MAS Chance in Nature, ve dne 21. 10. 2014. Tato kontrola shledala cíle projektu jako naplněné a projekt byl vyhodnocen jako úspěšný bez jakýchkoliv nedostatků. Další kontrola proběhla ze strany Státního zemědělského intervenčního fondu České Budějovice dne 16. 10. 2014. I tato kontrola dopadla úspěšně, na zrealizovaném projektu nebyly shledány žádné závady, díky tomu byl podepsán souhlas s udělením dotace.

Výsledky projektu, jehož provozovatelem se stala obec, lze zhodnotit následovně:

1. došlo k vybudování chybějícího zázemí pro trávení volného času dětí 7 – 14 let
2. projekt přispěl ke snížení rizika výskytu sociálně patologických jevů a kriminality mládeže
3. bylo vybudováno zázemí pro spolkovou činnost a zázemí pro pořádání akcí pro mládež a rodiny s dětmi
4. s ohledem na environmentální výchovu byla zrealizována minizahrádka a pozorovatelnu ptactva
5. díky projektu byla navázána komunikace a spolupráce aktérů ve venkovském prostoru (vznikla nová partnerství, občané a spolky se zapojili do příprav, realizace a provozní fáze projektu)
6. v obci bylo efektivně zrevitalizováno dosud nevyužité volné prostranství v centru
7. dlouhodobým výsledkem je vytvoření podmínek pro další rozvoj společenského a spolkového života v obci a tím rovněž zlepšení komunikace mezi občany i spolky fungujícími v obci, vytváření pozitivní nálady v místní pospolitosti.

Vazbu projektu na cíle SPL MAS Chance in Nature spatřuji v následujících skutečnostech: Projekt směřuje do oblasti zkvalitnění podmínek pro volnočasové aktivity a přispěl k vytvoření atraktivního venkovského prostředí. Projekt získal podporu místních organizací a spolků, zaměřil se na volnočasové aktivity dětí a rodin s dětmi a přispěl k řešení jejich specifických potřeb. Projektem a následnou realizací dále došlo ke vzniku

nových aktivit v obci a jejímu dalšímu rozvoji. Projektem byla nastartována komunikace mezi aktéry ve venkovském regionu, což přispělo k navázání nových partnerství. Do projektu byli zapojeni komunitní metodou samotní občané. Projekt je navázán na environmentální tematiku a do obce přinesl inovace.⁵⁵

3.3.4 Projekt „Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)“

Projekt rekonstrukce areálu fary, jehož žadatelem je obec Malenice, byl financován z operačního programu ROP NUTS II Jihozápad, prioritní osa Rozvoj cestovního ruchu, oblast podpory Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu. Projekt byl zahájen dne 3. 1. 2008, datum předpokládaného ukončení projektu bylo stanoveno na 29. 7. 2011. Projekt však po předložení žádosti na ROP NUTS II Jihozápad nezískal podporu, ale skončil jako první projekt na čekací listině. Jeden z podpořených projektů se dotace vzdal a svou žádost stáhl, tím se projekt na rekonstrukci areálu fary posunul mezi podpořené projekty a jeho realizaci již nic nebránilo. Projekt byl úspěšně realizován a k jeho dokončení došlo v prosinci 2014. Z důvodu vysoké finanční částky, kterou byla realizace projektu zatížena, byla obec nucena uzavřít Investiční úvěr u České spořitelny, a.s. do doby proplacení dotace v její plné výši.

Obec Malenice a její okolí má poměrně atraktivní možnosti využití volného času jak pro místní obyvatele, tak zejména pro návštěvníky regionu, kteří mají zájem strávit několik dní mimo hlavní turistická centra a trasy. Množství historických objektů a přírodních krás se na Malenicku nachází hodně. Propagaci obci zajišťují pracovníci obecního úřadu a MAS Chance in Nature. Systém propagace však i přesto byl spíše náhodný, v místě scházelo návštěvnické nebo informační centrum pro poskytování informací, pořádání kulturních akcí pro návštěvníky a místní obyvatele. Podpora z ROP byla zaměřena na revitalizaci památkově chráněných objektů a území pro využití v oblasti cestovního ruchu, a tím zvýšení potenciálu a atraktivity regionu pro rozvoj cestovního ruchu. Tento projekt byl plně v souladu se zaměřením podpory z ROP. Za účelem vybudování turistického informačního centra došlo tedy k rekonstrukci objektu, který je zapsán na seznam památkově chráněných objektů, a to v lokalitě, která se vyznačuje významným potenciálem pro rozvoj venkovské turistiky, cykloturistiky a hipoturistiky a kde působí významný iniciátor regionálního rozvoje v oblasti cestovního ruchu – MAS Chance in Nature.

⁵⁵ *Zázemí pro volnočasové aktivity dětí*; archiv Obecního úřadu Malenice

Projekt svým cílem přímo navázal na záměr „Revitalizace centra obce Malenice“. Cílem projektu bylo vytvoření podmínek pro rozvoj sídelních funkcí obce Malenice a tím stabilizovat udržitelný rozvoj obce a místního venkovského regionu. Vedlejším cílem bylo zlepšení stavu a dostupnosti objektů občanské vybavenosti v obci, stavu veřejných prostranství a nalezení nového využití zanedbaných ploch uvnitř zastavěného území obce.

Projekt rekonstrukce fary navázal na projekty hlavního partnera MAS Chance in Nature. Jedná se o projekty Cesty Evropy (podpora cestovního ruchu v regionu), Dědictví regionu: po stopách předků (zmapování historického dědictví regionu) a projekt Rozšíření hiposteze v Jihočeském kraji – fáze I. a II. (podpora cestovního ruchu).

Hlavním cílem projektu se stala komplexní rekonstrukce a revitalizace památkově chráněného objektu fary v Malenicích pro potřeby využití jako turistické informační a kulturně – společenské centrum. Jak jsem již zmínila, projekt navázal na širokou škálu rozvojových záměrů obce. Při realizaci projektu bylo využito zkušeností MAS Chance in Nature v oblasti rozvoje cestovního ruchu v regionu a zkušeností při přípravách projektů realizovaných za finanční podpory z EU. Ačkoliv se nejednalo o přímou podporu podnikatelů v regionu, zprovozněním informačního centra byl posílen ekonomický význam turismu a cestovního ruchu, který tak zapůsobil jako nástroj stabilizace malých podnikatelů ve venkovském regionu. Zvýšení konkurenceschopnosti cestovního ruchu na území regionu je do značné míry závislé na využití mimořádného historického a kulturního potenciálu. V tomto směru se plně shodují záměry obce Malenice se záměry MAS Chance in Nature, tento faktor se plně projevuje ve společně realizovaných projektech.

Pravidelný chod infocentra, jehož zřizovatelem je obec, personálně zajišťuje partner projektu MAS Chance in Nature. Tímto řešením je dosaženo kvalifikovaného přístupu k návštěvníkům centra, kteří požadují informace o možnostech vyžití, nabídce služeb, kulturních akcích, památkách atd.). Díky zajištění chodu infocentra MAS nejsou zvyšovány provozní náklady obce a je dosaženo maximálního přínosu informací. Pracovníci MAS současně zajišťují sběr dat od místních podnikatelů v oboru cestovního ruchu a vytvářejí „balíčky“ nabídek pro návštěvníky. Do infocentra bylo v rámci projektu zakoupeno veškeré vybavení, které je pro plynulý provoz nutný.

Zrealizovaný projekt zcela naplňuje principy udržitelného rozvoje a vyváženého rozvoje v rámci regionu. Došlo k podpoře domácího cestovního ruchu, trvalému růstu kvality života obyvatel v obci, při realizaci byly využity ekologicky šetrné materiály. Ve všech fázích projektu byly využívány moderní informační technologie a nadále jsou využívány pro provoz informačního centra. Projekt přispěl podpoře projektového systému

plánování pro rozvoj komunity a lokality. Tento projekt aktivně přispěl k naplňování vizi rovných příležitostí a sociální integrace, a to nediskriminujícím způsobem při výběru dodavatelů, výstupy a výsledky projektu jsou přístupny všem zájemcům, informace jsou dostupné v několika světových jazycích. Na projektu, jeho přípravách i na jeho realizaci se podíleli jak muži, tak ženy ze strany žadatele, partnerů, zpracovatelů žádosti a dalších. V instalaci vytápění areálu fary je vidět snaha o energeticky úsporná řešení, pro vytápění celého objektu zde bylo zabudováno tepelné čerpadlo.

Realizací projektu dále došlo k navýšení počtu atraktivních turistických destinací na území Jihočeského kraje a navýšen byl i počet zrekonstruovaných památkově chráněných objektů pro zlepšení nabídky služeb cestovního ruchu v regionu. Přínos projektu by se mohl hodnotit i z hlediska celého kraje, neboť realizací došlo ke zlepšení stavu kulturně historického dědictví Jihočeského kraje. Přínosy projektu, které nelze nikterak kvalifikovat, avšak často jsem je od občanů slychávala, jsou zvýšení spokojenosti obyvatel obce z důvodu záchrany památkově chráněného objektu, trvalý růst kvality života v obci a zachování místního, kulturního a historického dědictví pro příští generace a posílení regionální identity místních obyvatel.

Za určitý přínos projektu můžeme považovat i získání zkušeností s realizací projektů a s úspěšným čerpáním dotací z EU. Tento faktor, získání zkušeností a úspěšná realizace velkého projektu, je pozitivním zjištěním z důvodu možných budoucích projektů.

Dalším partnerem projektu, kromě MAS Chance in Nature, je Charita Malenice. I s tímto partnerem probíhaly konzultace, diskuze, byl přítomen ve všech fázích realizace projektu a byly brány ohledy na jeho požadavky. Na popud charity, která se stala zástupcem cílové skupiny osob s omezenou hybností, byl vybudován boční vchod do budovy fary, který je zcela bezbariérový. Venkovní plochy tvoří neklouzavá kamenná dlažba, výškové rozdíly na vnitřních a vnějších komunikacích nepřesahují 20 mm, zpevněné plochy v trasách určených pro vozíčkáře v žádném místě nepřesahují 5% a chodníky jsou v minimálních šířkách 1,5 m. Budova fary je rozdělena do dvou podlaží, přičemž na vnitřním schodišti nebyla instalována plošina pro vozíčkáře, neboť do obou podlaží je vybudován zcela bezbariérový vchod zvenku. Parkovací stání před budovou fary jsou plně bezbariérová, vybudována pro osobní vozidla o šířce 3,5 m a jsou bezbariérově propojena po chodnicích s budovou fary. S ohledem na nerušený vzhled památkově chráněné budovy nebyly na vchodové dveře osazeny vodorovná bezbariérová

madla, otevírání dveří je však zajištěno personálem na vyzvání zvonkem s tlačítkem, který je umístěn na fasádě budovy.⁵⁶

3.3.5 Projekt „Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti“

Projekt plně v režii MAS Chance in Nature byl realizován v rámci 1. výzvy z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání, oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání. Projekt byl realizován od 1. 4. 2009 – 30. 3. 2009 a jako jediný ze zmíněných projektů byl hrazen 100% z dotace. Celkové náklady projektu činily 5 902 675 Kč.

Žadatelem projektu a zároveň příjemcem dotace byla MAS Chance in Nature. Partnery tohoto projektu se staly 3 základní školy: ZŠ a MŠ Malenice, ZŠ Šumavské Hoštice a ZŠ a MŠ Vacov. Dotace byla rozdělena v částkách 3 543 073 Kč ve prospěch MAS Chance in Nature, 818 665,20 Kč dostala Základní škola a Mateřská škola Vacov, 794 566,80 Kč získala Základní škola Šumavské Hoštice a částku 746 370 Kč dostala Základní škola a Mateřská škola Malenice.

Projekt byl realizován z potřeby řešit klesající úroveň znalostí a dovedností žáků partnerských škol, především v oblasti technického vzdělávání a výuky cizích jazyků. Základním podnětem pro přípravu projektu byla dlouhodobá vzájemná spolupráce většiny zapojených subjektů. Pro nastavení projektu byly využity jednak potřeby zjištěné prostřednictvím předchozího společného projektu partnerů, tak ověřením nedostatků ve výuce u základních škol vstupujících do tohoto projektu.

Před realizací projektu byly na partnerských školách nevyhovující podmínky především pro výuku technicky zaměřených předmětů. Ve výuce byly používány opakující se metody výuky, zejména z důvodu nevyhovujícího zázemí pro výuku a vybavení moderními výukovými pomůckami, což mělo demotivující vliv na zájem žáků o tuto oblast vzdělávání. Učitelé škol měli pouze minimální možnosti zavádět praktické metody výuky, což je nezbytné pro získání zájmu žáků o danou problematiku.

Hlavním cílem projektu bylo zvýšení kvality technického vzdělávání a výuky cizích jazyků na venkovských základních školách v regionu působnosti žadatele MAS Chance in Nature, která plně odpovídá způsobu a možnostem vzdělávání na venkovských školách a malotřídkách. Specifickým cílem projektu se stalo posílení místní spolupráce mezi partnerskými školami navzájem a mezi školami a místními „hybateli“ venkovského života. Cílem též bylo propojit praktickou výuku se skutečným životem v obci a místním regionu,

⁵⁶ *Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice); archiv Obecního úřadu Malenice*

a to na základě prostorové blízkosti a specifických výhod zúčastněných malých venkovských škol (rodinné prostředí, malé kolektivy žáků, individuální přístup k žákům). Prostřednictvím společného zapojení kapacit partnerů bylo dosaženo kvalitního posunu ve vzdělávání ve zvolených tematických oblastech, které byly školami definovány jako klíčové pro řešení v tomto společném projektu.⁵⁷

3.4 Zhodnocení projektů na rozvoj regionu

Pro zhodnocení vlivu realizovaných projektů MAS Chance in Nature ve spolupráci s obcí Malenice na rozvoj regionu a obce jsem provedla rozhovory s občany Malenice a rozhovor s místostarostou obce Mgr. Ivetou Frkovou, který byl tím nejpřínosnějším. Rozhovory jsem koncipovala za pomoci publikace od autorů HRABÁNKOVÁ M., SVATOŠOVÁ L., BOHÁČKOVÁ I. (*Vybrané diagnostické metody pro sledování regionálního rozvoje, 2006*). V rozhovoru jsem pokládala respondentům nejprve otázky, které se vždy týkaly konkrétně jednoho z realizovaných projektů, poslední otázka se netýkala konkrétních projektů, ale komplexně obce, případně celého regionu.

Otázka č. 1 Došlo v regionu či v obci realizací projektu ke změně? Pokud ano, k jaké?

Otázka č. 2 Jak velký rozsah podle Vás tato změna měla?

Otázka č. 3 V jakých oblastech regionálních aktivit se změna projevila nejsilněji?

Otázka č. 4 Které oblasti regionálních aktivit je potřeba i nadále posilovat a obec by se měla zaměřit především na ně?

Vlastní šetření jsem započala projektem „Centrum neziskového sektoru Malenice“. Respondenti realizací projektu vidí výrazný vliv na nejbližší okolí obce. V objektu bylo například vybudováno zázemí pro setkávání maminek s dětmi, které využívají nejenom občané Malenice, ale i lidé z okolních obcí. Své sídlo má v objektu č. p. 102 Charita Malenice, která poskytuje sociální služby i občanům z přilehlých obcí. V případě, kdyby nedošlo k opravě objektu, by v něm zřejmě své sídlo neměla MAS Chance in Nature, která je svými zásluhami velikým přínosem nejenom pro obec, ale pro celý široký region. Na všech těchto přínosech má velikou zásluhu samotná obec, která se snaží o neustálý rozvoj. Pozitivní dopad tohoto projektu je ze všech výše popsaných důvodů poměrně výrazný jak pro obec, tak pro blízké okolí regionu. Realizace projektu se vzhledem k sídlu MAS

⁵⁷ MAS ŠUMAVSKO; *Základní informace o projektu Šance pro venkovské školy*. [on – line]. [cit. 2015 – 05 – 04] Dostupné z: <http://massumavsko.cz/zivotni-prostredi/sance-pro-venkovske-skoly/o-projektu-opvk/zakladni-informace-o-projektu-sance-pro-venkovske-skoly/>

v objektu nejsilněji projevila v možných pracovních příležitostech, které MAS nabízí. Díky snahám MAS je v budoucnu možný další příliv financí a investic do regionu.

Projekt „Zázemí pro spolkové aktivity dětí“ byl oslovenými respondenty zhodnocen jako přínosný, ale pouze pro občany na území obce, na okolní region projekt žádný větší vliv neměl. Přínos projektu je zjevný v širší nabídce volnočasových aktivit dětí, které navštěvují zdejší MŠ. Vedlejším přínosem tohoto projektu se stalo zkulturnění okolí školky. Změna se nejsilněji projevila v oblasti volnočasových aktivit, případně v kulturním vyžití mládeže a dětí.

Projekt „Zázemí pro volnočasové aktivity dětí“, který je podobného zaměření jako projekt zázemí pro spolkové aktivity dětí, se vzhledem ke svému umístění a přístupnosti stal přínosem jak pro obec, tak pro okolní region. Dětské hřiště, které je těžištěm projektu, navštěvují maminky s dětmi v rámci obce, ale i maminky s dětmi z okolních vsí, ve kterých je buď úplná absence dětského hřiště, nebo je hřiště již starší s horším technickým stavem a s menší škálou nabídky dětských atrakcí. Pro region tato změna široký záběr neměla, vliv má pouze na přilehlé obce. Pro Malenice je to však změna vítaná a značná, neboť volnočasová nabídka pro děti ve věku 7 – 14 let tohoto typu v obci zcela chyběla. Změnu bychom mohli zařadit do oblasti trávení volného času a do občanské vybavenosti obce.

Projekt „Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)“ je klíčovým projektem pro obec realizovaným v programovém období 2007 – 2013. Za obrovský přínos pro obec i pro region považují už pouhý fakt zlepšení stavu kulturně historického dědictví po stránce rozšíření nabídky cestovního ruchu, zachování kulturního a historického dědictví. Projekt z pohledu turisty vrhá pozitivní image nejenom na obec, ale i na region. Projekt se zasloužil o rozvoj společnosti na bázi principů partnerství a trvale udržitelného rozvoje. Posílil zkušenosti a připravenost na budoucí čerpání zdrojů z fondů a programů Evropské unie. Zvýšil spokojenost místních obyvatel i návštěvníků a zasadil se o rozvoj cestovního ruchu jako důležité ekonomické veličiny a zaměstnanosti. Již dnes můžeme s jistotou říci, že díky projektu se v obci výrazně zvýšil počet návštěvníků, prodloužil se jejich pobyt a prodloužila se i doba turistické sezóny. Posílila se konkurenceschopnost nabídky cestovního ruchu nejenom v letních měsících, ale i v jarních a podzimních měsících. Výrazně vyšší počet návštěvníků má pozitivní dopad i na místní podnikatele. Přítomností informačního centra v zrekonstruovaném objektu se zlepšila informovanost turistů a návštěvníků. Respondenti vidí projekt jako velké pozitivum a veliký přínos pro cestovní ruch v obci. Návštěvníci sem míří za novou turistickou

atraktivitou, ale i z důvodu stálé výstavní expozice, na kterou byly využity volné místnosti. Byla zde vybudována zasedací místnost, ve které se již konalo několik výstav, besed, koncertů, ale i přednášek pro odbornou veřejnost. I v tomto objektu má své kanceláře MAS Chance in Nature, která se díky velkému množství projektů již realizovaných a především těch probíhajících či do programového období 2014 – 2020 plánovaných, významně rozrostla. Podle názoru respondentů je realizace projektu změnou pro obec viditelně velikou, jak velká změna tímto projektem nastala v regionu, bude možné objektivně zhodnotit až po delším časovém období. Všichni respondenti se jednomyslně shodli, že se změna nejsilněji projevila v již zmíněné oblasti cestovního ruchu. V případě tohoto projektu jsem respondentům navíc pokládala otázku, „Jak se změnilo postavení regionu ve srovnání s ostatními regiony?“. Odpovědi byly v jednom duchu, obec se dle jejich mínění dostala do širšího povědomí z hlediska kultury a cestovního ruchu. U slavnostního otevření budovy zrekonstruované fary byl přítomen i hejtman Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola. Obec si díky této akci zajistila příliv nových turistů. Stala se také více atraktivní, což může mít dopad pro lidi, kteří uvažují o přistěhování se do obce, neboť vidí, že obec není pasivní v otázkách kvality života jejích obyvatel a dbá o svou reputaci, tímto postojem je tedy možné získávat nové občany.

Projekt „Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti“ dosáhl značného posílení v aplikační stránce výuky, manuální zručnosti, pracovní dovednosti žáků a v doplňkové aktivitě na podporu motivace žáků ke studiu technických oborů a řemesel. Obdobně v oblasti cizích jazyků došlo ke zkvalitnění a zpestření výuky pro lepší jazykové kompetence a vyšší motivaci žáků ke studiu cizích jazyků. Prostorová blízkost zúčastněných škol a žadatele umožnila v projektu výrazně více posílit komunitní funkci škol jako jediného nositele vzdělanosti na venkově. Projekt významně přispěl k technickému vybavení škol, byly pořízeny interaktivní tabule, počítačové koutky a fotoaparáty. Školy se spolu se svými žáky účastnily exkurzí se vzdělávacím programem. Vznikaly nové výukové materiály, pracovní listy a metodický manuál pro učitele. Obecně díky tomuto projektu došlo k navázání partnerství tří škol, výměně zkušeností a ke zlepšení podmínek pro výuku žáků. Respondenti vidí v projektu přínos pro celý region, neboť v realizaci nebyla zapojena pouze ZŠ v Malenicích, nýbrž i další dvě obce a dvě školy, došlo tedy k navázání partnerství škol, k jejich další spolupráci a k výměně zkušeností. Konkrétně pro obec Malenice měl projekt přínos z hlediska finančního, jelikož škola byla dovybavena interaktivní tabulí, počítačovými koutky a fotoaparátem. Vzhledem k tomu, že se jednalo o 100% dotaci, obec, jakožto zřizovatel ZŠ, ušetřila poměrně značnou část

financí, které mohla investovat do jiných též potřebných projektů. Respondenti často zmiňovali, že ačkoliv se jedná o velmi malou základní školu co do počtu dětí, je zde pouhých 35 žáků, její mobiliář je i díky tomuto projektu na velmi kvalitní úrovni srovnatelné s velkými základními školami ve městech. Rozsah změny vidí občané pouze pro obec, jelikož zdejší základní školu navštěvují pouze děti místní. Změna se dle vyslovených názorů týkala hlavně kvality vzdělávání žáků na základních školách, ale i volnočasových aktivit, vzhledem k proběhnutým exkurzím.

3.5 Přínosy MAS Chance in Nature pro obec Malenice

Sídlo MAS Chance in Nature v Malenicích má pro obec mnoho pozitivních přínosů. Za největší pozitivní dopad považují již zmíněné partnerství v dotačních projektech, vyřizování podaných žádostí po administrativní stránce či alespoň částečná pomoc s administrativou při realizaci projektů. U projektů, do kterých nebyla MAS nikterak zapojena, přesto poskytovala v rámci spolupráce, partnerství a nadstandardních vztahů obci poradenské služby. Za velkou výhodu a určité usnadnění pro obec považují to, že místní akční skupina disponuje značně cennými informacemi ohledně možných projektů do budoucna, o získávání dotací apod., obec je tak díky spolupráci a partnerství s MAS velmi blízko u zdroje mnoha užitečných informací, které by jinak získat nemohla nebo by se jejich získávání stalo těžším a dlouhodobějším procesem.

Místní akční skupina a obec si vzájemně vypomáhají, poskytují si potřebné kontakty, čímž se oboustranně rozšiřuje repertoár spolupráce a partnerství s dalšími subjekty. V rámci partnerství a spolupráce dochází i k pořádání mnoha kulturních akcí, do nichž jsou organizačně zapojeny jak obec, tak MAS.

Místní akční skupina má svůj přínos i pro obecní rozpočet. Své sídlo v obci Malenice má od roku 2007, ke dni 26. 3. 2007 proběhlo uzavření nájemní smlouvy s obcí. Od 1. 4. 2007 k 1. 6. 2015 do obecního rozpočtu pouze na nájmu MAS přivedla 1 009 450 Kč.⁵⁸ Velikým přínosem pro tak malou obec, kde není mnoho pracovních možností, je MAS i z hlediska pracovních pozic, které ve své struktuře vytváří. MAS využívá a tím i udržuje kancelářské prostory v obci, které by jinak zůstaly nevyužité. Jedná se o prostory, které jsou po kompletní rekonstrukci díky zmíněným projektům, objekt č. p. 102 a budova staré fary. V budově staré fary navíc zaměstnanci místní akční skupiny zajišťují i chod infocentra, jehož zřizovatelem je obec. Kromě kanceláří a infocentra místní akční skupina

⁵⁸ Interní dokumenty obce Malenice

v budově fary občasně využívá i konferenční místnost, ve které již bylo uspořádáno několik přednášek, schůzí, konferencí a seminářů pro odbornou veřejnost.

Místní akční skupina je známá v celé oblasti své působnosti, ale i za hranicemi tohoto regionu, a to především díky své prezentaci na různých veřejných akcích a výstavách. Příkladem můžeme uvést již po řadu let každoroční přítomnost MAS Chance in Nature na výstavě Země živitelka, kde se MAS velmi kvalitně propaguje. Do povědomí lidí jak z regionu, tak i z jiných koutů republiky, se spolu s MAS dostává i obec, ve které má MAS Chance in Nature své sídlo, tedy obec Malenice, která z tohoto faktu dokáže mnohé příležitosti vytěžit a zajišťovat tak svým občanům neustálý rozvoj.

4. NÁVRHY NA PLÁNOVACÍ OBDOBÍ 2014 – 2020

Součástí mé bakalářské práce jsou návrhy z hlediska orientace MAS Chance in Nature na možné projekty v programovém období 2014 – 2020. Místní akční skupina ve svém strategickém plánu pro období 2014 – 2020 analyzuje potřeby zdejšího regionu, podle nichž jsou stanoveny jednotlivé oblasti zájmu. Celkem bylo stanoveno 5 oblastí, které jsou ve zdejším regionu potřebné: 1. Podnikání, zemědělství, zaměstnanost, 2. Komunity, život na venkově, 3. Vzdělávání, sociální služby, 4. Životní prostředí a 5. Cestovní ruch.⁵⁹

Všechny stanovené oblasti jsou velmi důležité a nezbytné pro zdravý rozvoj a chod celého regionu. Dle mého názoru je nejpřínosnější oblastí pro rozvoj regionu oblast cestovního ruchu spolu s oblastí životního prostředí, na kterou je v dnešní době nutné brát obzvláště zřetel. V rámci oblasti cestovního ruchu považuji za nejdůležitější vytvořit kvalitní nabídku celoročních služeb, zajistit dostatečné množství turisticky přitažlivých cílů a kulturních akcí na letní i zimní turistickou sezónu. Region by měl nabízet více forem cestovního ruchu, region má kvalitní potenciál a zázemí pro nabídku rekreačního cestovního ruchu, kulturně – poznávacího cestovního ruchu, zážitkového cestovního ruchu, společensky orientovaného cestovního ruchu či sportovního cestovního ruchu. Jsou nutné finanční investice do projektů, které budou vytvářet nové atraktivní turistické cíle, ale i do projektů, které přispějí k zachování stávajících turistických lokalit a atrakcí, které již nejsou v dobrém technickém stavu. Stejně jako v ostatních oblastech i v oblasti cestovního ruchu je důležitá vzájemná spolupráce všech zainteresovaných subjektů. Důležitá je spolupráce mezi infocentry, mělo by dojít k vytvoření jednotného kalendáře pořádaných akcí pro celý region, který by měl být pravidelně aktualizován. Nelze zanedbávat či opomíjet ani dobře viditelnou propagaci, a to nejenom na internetu. V infocentrech je nezbytný výskyt kvalitního proškoleného personálu, který vždy dokáže reagovat na dotazy návštěvníků, ale i poskytnout rady a tipy nad rámec jejich dotazů, čímž bude zaručena maximální a kvalitní propagace regionu.

V oblasti životního prostředí má zdejší region výborný potenciál a dobré podmínky pro zachování stávajícího stavu či pro další zlepšování kvality životního prostředí. V programovém období 2007 – 2013 docházelo k finanční podpoře velkého množství projektů z oblasti životního prostředí. V této snaze je potřeba pokračovat i v období 2014 –

⁵⁹ MAS ŠUMAVSKO; *Veřejné připomínkování strategie 2014 – 2020*. [on – line]. [cit. 2015 – 05 – 07]
Dostupné z: <http://www.chanceinnature.cz/partnerstvi/strategie-2014-2020/verejne-pripominkovani-strategie-2014-2020/>

2020 a podporovat projekty podobného rázu. Z oblasti životního prostředí se jedná o projekty zaměřené na stavby a opravy ČOV, odkanalizování území, opravy kanalizací a vodovodů. Dotace by měly být i nadále poskytovány na kotle s nižší produkcí škodlivých zplodin unikajících do ovzduší. Finanční podpora by se měla týkat i takových projektů, které se orientují na vysazování původních druhů rostlin nebo na záchranu původních druhů živočichů. Snížením poplatků za odpady by měli být lidé motivováni v případě lepšího třídění odpadu, s touto problematikou jsou spjaty dotace na dovybavení obcí chybějícími kontejnery pro správné třídění odpadu. V oblasti životního prostředí je nutné dbát na neustálé vzdělávání obyvatelstva v této problematice formou přednášek, poradenství, naučných stezek atd. Vzdělávání by mělo začínat již na základních školách v rámci ekologické výchovy, děti by se zde měly učit kladnému vztahu ke zvířatům a k přírodě obecně, k jejímu zachování.

5. ZÁVĚR

Hlavním cílem mé bakalářské práce je zhodnocení dopadu zrealizovaných projektů za pomoci vybrané místní akční skupiny na rozvoj konkrétního regionu. Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila místní akční skupinu Chance in Nature, která realizovala projekty ve spolupráci s obcí Malenice. Ve třetí kapitole jsem se těmito projekty velmi podrobně zabývala, v rámci této kapitoly jsem se snažila zhodnotit vliv každého projektu zvláště na rozvoj obce Malenice a regionu působnosti MAS Chance in Nature.

Místní akční skupiny jsou nezávislé spolky, které jsou zakládány za účelem spolupráce v problematice rozvoje venkova a získávání finanční podpory z EU a národních programů. Snaží se o zvyšování kvality života občanů ve svém regionu působnosti a o zachování dobrého stavu životního prostředí. Místní akční skupiny hojně využívají metodu LEADER, která je založena na principu zdola – nahoru. Metoda LEADER vychází z přesvědčení, že projekty, které se týkají rozvoje venkova a zvýšení kvality života občanů v něm, by měly vycházet z iniciativy a z podnětů místních občanů a jiných venkovských subjektů, nikoliv jako nařízení z krajských, státních či evropských orgánů. MAS v České republice mohou mít tři právní formy: obecně prospěšná společnost, spolek a ústav. Nejčastější formou, se kterou se setkáváme, je spolek, na který se většina MAS transformovala z důvodu změny v zákoně. Díky analýze území České republiky, na které se podílela Národní síť Místních akčních skupin, Ministerstvo zemědělství a Spolek pro obnovu venkova ČR, víme, že téměř každá obec spadá pod působnost nějaké MAS, může se tedy směle realizovat v otázkách rozvoje venkovských regionů. Pro snadnější čerpání finanční podpory neslouží pouze MAS, ale i mikroregiony, které přináší obcím jakožto svým členům nemalé výhody ve formě čerpání financí z různých fondů.

Důležitou součástí práce je Program LEADER a metoda LEADER, které je potřeba správně pochopit a dokázat rozlišit, neboť často dochází k záměně nebo k mylné představě, že se jedná o jeden a ten samý LEADER. Program LEADER je jedním z opatření Programu rozvoje venkova, jedná se o nástroj politiky regionálního rozvoje. Unikátní je novým způsobem myšlení, považuje obce a mikroregiony za dostatečně soběstačné v řešení svých vlastních problémů, snaží se jim proto poskytovat maximální možnou podporu formou místních akčních skupin. Důležitým datem pro Program LEADER v České republice je rok 2004, kdy se poprvé do tohoto programu zapojilo 16 místních akčních skupin a zrealizováno bylo 70 projektů. Metoda LEADER je již konkrétní nástroj, který je využíván místními akčními skupinami pro rozvoj venkovských oblastí. Veliký

důraz metoda klade na spolupráci místních společenství, občanů, veřejné správy, neziskových organizací a podnikatelů při řešení problémů v jejich regionu.

Svou bakalářskou práci jsem zpracovávala na realizované projekty v programovém období 2007 – 2013, ve kterém byly pro rozvoj venkovských regionů v České republice stěžejní dva programové dokumenty, Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 a Program rozvoje venkova na období 2007 – 2013, od kterých se dále odvíjel směr orientace v rámci rozvoje regionů.

Každá MAS si na nové programové období vytváří svůj strategický plán, který slouží pro udržitelný rozvoj území místní akční skupiny. V rámci rozvojové strategie MAS vyhlašuje tzv. výzvy, do kterých žadatelé zasílají návrhy na projekty, které jsou buď podpořeny a může dojít k jejich realizaci a následně žádosti o dotaci nebo podporu nezískají, v takovém případě k jejich realizaci nedojde.

V praktické části práce jsem se zabývala již konkrétními projekty, které byly realizovány na území obce Malenice za spolupráce či podpory MAS Chance in Nature. Projekty „Centrum neziskového sektoru Malenice“, „Zázemí pro spolkové aktivity dětí“, „Zázemí pro volnočasové aktivity dětí“, „Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice“ a „Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti“, měly výrazný vliv pro rozvoj obce i blízkého regionu. Jejich realizace významně přispěla k celkové spokojenosti obyvatelstva a ke zkvalitnění života v obci. Obec díky realizaci projektů získala mnoho nových zkušeností a přímo v praxi si ověřila, že je schopna realizace i velkých a náročných projektů (projekt rekonstrukce areálu fary za 23 332 380, 66 Kč) a dokáže plnit veškeré stanovené podmínky pro získání kýžené dotace. Obec se snáze dostala do povědomí širšího okolí a dokázala přilákat nové návštěvníky vytvořením turisticky atraktivních cílů. Dále se obec rekonstrukcí postarala o chátrající objekty, čímž zkulturnila svou vizuální stránku. Velmi vhodně byla využita prázdná plocha v centru obce, na které bylo vystavěno dětské hřiště. Občané jsou na svou obec právem hrdí, přestože se počtem obyvatel ani rozlohou nejedná o velkou obec, je zde veliká snaha ze strany obce o zkvalitnění života místních a o neustálý rozvoj obce značně viditelný. Obec se snaží být aktivní a činná, působí tak pozitivním dojmem na potencionální občany, kteří hledají vhodnou obec k životu. Neustále zde dochází k novým výstavbám rodinných domů. Do obce přicházejí jednak nové rodiny s dětmi, ale staví si zde své domy i místní obyvatelé, kteří již dospěli, stali se ekonomicky aktivními a rozhodli se zde i nadále žít.

6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

HRABÁNKOVÁ, M., SVATOŠOVÁ, L., BOHÁČOVÁ, I.: Vybrané diagnostické metody pro sledování regionálního rozvoje. České Budějovice: ZF JU, 2006, 95 s. ISBN 80-7040-835-9

CHVOJKOVÁ, A.: Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013. 1. vyd. Praha: Ireas, Institut pro strukturální politiku, 2007, 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7

Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2006, 32 s.

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, VÚZE, 2007, 224 s.

Strategický plán Leader. Kancelář ekonomického a finančního poradenství, České Budějovice, 2007, 60 s.

SVATOŠOVÁ, L., BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M.: Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky. České Budějovice: ZF JU, 2005, 173 s. ISBN 80-7040-749-2

ŠKRABAL, I. a kol.: Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. 1. vyd. Plzeň: CpKP, 2006, 182 s. ISBN 80-86902-39-0

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., DAMBORSKÝ, M., BLAŽEK, J., a kolektiv.: Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování, Linde Praha a.s., Praha, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0

Interní zdroje

Centrum neziskového sektoru Malenice, archiv Obecního úřadu Malenice

Materiály Obecního úřadu Malenice

Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice), archiv Obecního úřadu Malenice

Seznam podpořených projektů 1. – 9. výzva SPL. MAS Chance in Nature, 2014

Zázemí pro spolkové aktivity dětí, archiv Obecního úřadu Malenice

Zázemí pro volnočasové aktivity dětí, archiv Obecního úřadu Malenice

Ústní a písemná sdělení

FRKOVÁ, I.: Ústní sdělení. Malenice, 27. 4. 2015

FRKOVÁ, I.: Písemné sdělení. Malenice, 2. 5. 2015

PŘÍLEPKOVÁ, M.: Písemné sdělení. Malenice, 4. 5. 2015

Internetové zdroje

DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY; *Realizace osy IV Leader v programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013*. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 31] Dostupné z:

<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6360774>

EAGRI; *Analýza pokrytí ČR místními akčními skupinami*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 05] Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/analyza-pokryti-cr-mistnimi-akcnimi.html>

EAGRI; *Program rozvoje venkova 2007 – 2013*. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 31]

Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>

EPRAVO; *Zákon ze dne 3. února 2012 občanský zákoník*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 05] Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-ze-dne-3-unora-2012-obcansky-zakonik-18840.html>

EVROPSKÁ KOMISE; *Přístup Leader: základní příručka*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006. [on – line]. [cit. 2015 – 01 – 02] Dostupné z:

http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/leader/2006_cs.pdf

MAS ŠUMAVSKO; *Veřejné připomínkování strategie 2014 – 2020*.

[on – line]. [cit. 2015 – 05 – 07] Dostupné z:

<http://www.chanceinnature.cz/partnerstvi/strategie-2014-2020/verejne-pripominkovani-strategie-2014-2020/>

MAS ŠUMAVSKO; *Základní informace o projektu Šance pro venkovské školy*. [on – line]. [cit. 2015 – 05 – 04] Dostupné z: <http://massumavsko.cz/zivotni-prostredi/sance->

pro-venkovske-skoly/o-projektu-opvk/zakladni-informace-o-projektu-sance-pro-venkovske-skoly/

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY; *Místní akční skupiny*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 05] Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY; *Územní působnost MAS*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/uzemni-pusobnost-mas/>

OFICIÁLNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY OBCE MALENICE; *Základní údaje o obci*. [on – line]. [cit. 2015 – 05 – 03] Dostupné z: <http://www.obecmalenice.cz/pages/>

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR; *Silnice I. tříd*. [on – line]. [cit. 2015 – 05 – 03] Dostupné z: <http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND; *OSA III*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/eafrd/osa3#tabs-1>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND; *OSA IV. Leader*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/eafrd/osa4#tabs-1>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EVROPSKÉ UNIE; *Operační programy 2007 – 2013*. [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 18] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EVROPSKÉ UNIE; *Programové období 2007 – 2013*. [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 13] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EVROPSKÉ UNIE; *Řízení fondů EU*. [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 17] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EVROPSKÉ UNIE; *Regiony regionální politiky*. [on – line]. [cit. 2015 – 02 – 16] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE; *Monitoring mikroregionů a jejich rozvojových dokumentů*. [on – line]. [cit. 2014 – 12 – 11] Dostupné z:
<http://www.uur.cz/default.asp?ID=1923>

Seznam obrázků

- Obrázek č. 1 Mapa pokrytí území ČR místními akčními skupinami k 1. 11. 2014
- Obrázek č. 2 Mapa rozčlenění České republiky na kraje a regiony NUTS II
- Obrázek č. 3 Objekt č. p. 102 před rekonstrukcí
- Obrázek č. 4 Objekt č. p. 102 po rekonstrukci
- Obrázek č. 5 Dětské hřiště v areálu MŠ Malenice
- Obrázek č. 6 Dětské hřiště na „farské zahradě“
- Obrázek č. 7 Budova fary před rekonstrukcí (boční pohled)
- Obrázek č. 8 Budova fary po kompletní rekonstrukci (boční pohled)
- Obrázek č. 9 Budova fary před rekonstrukcí
- Obrázek č. 10 Budova fary po kompletní rekonstrukci

Seznam grafů

- Graf č. 1 Finanční alokace na IV. ose Leader v Programu obnovy venkova ČR 2007 – 2013

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1 Vývoj iniciativy Leader v čase za celou EU
- Tabulka č. 2 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007 – 2013
- Tabulka č. 3 Definice územních statistických jednotek NUTS podle počtu obyvatel
- Tabulka č. 4 Fiche, způsob naplnění cílů a priorit MAS Chance in Nature
- Tabulka č. 5 Realizované projekty obce Malenice v programovém období 2007 – 2013
- Tabulka č. 6 Účel a cíle projektu „Centrum neziskového sektoru Malenice“

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Mapa regionu MAS Chance in Nature
- Příloha č. 2: Strategie rozvoje venkova podle os, jejich cíle a priority
- Příloha č. 3: Centrum neziskového sektoru Malenice
- Příloha č. 4: Zázemí pro spolkové aktivity dětí
- Příloha č. 5: Zázemí pro volnočasové aktivity dětí
- Příloha č. 6: Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)

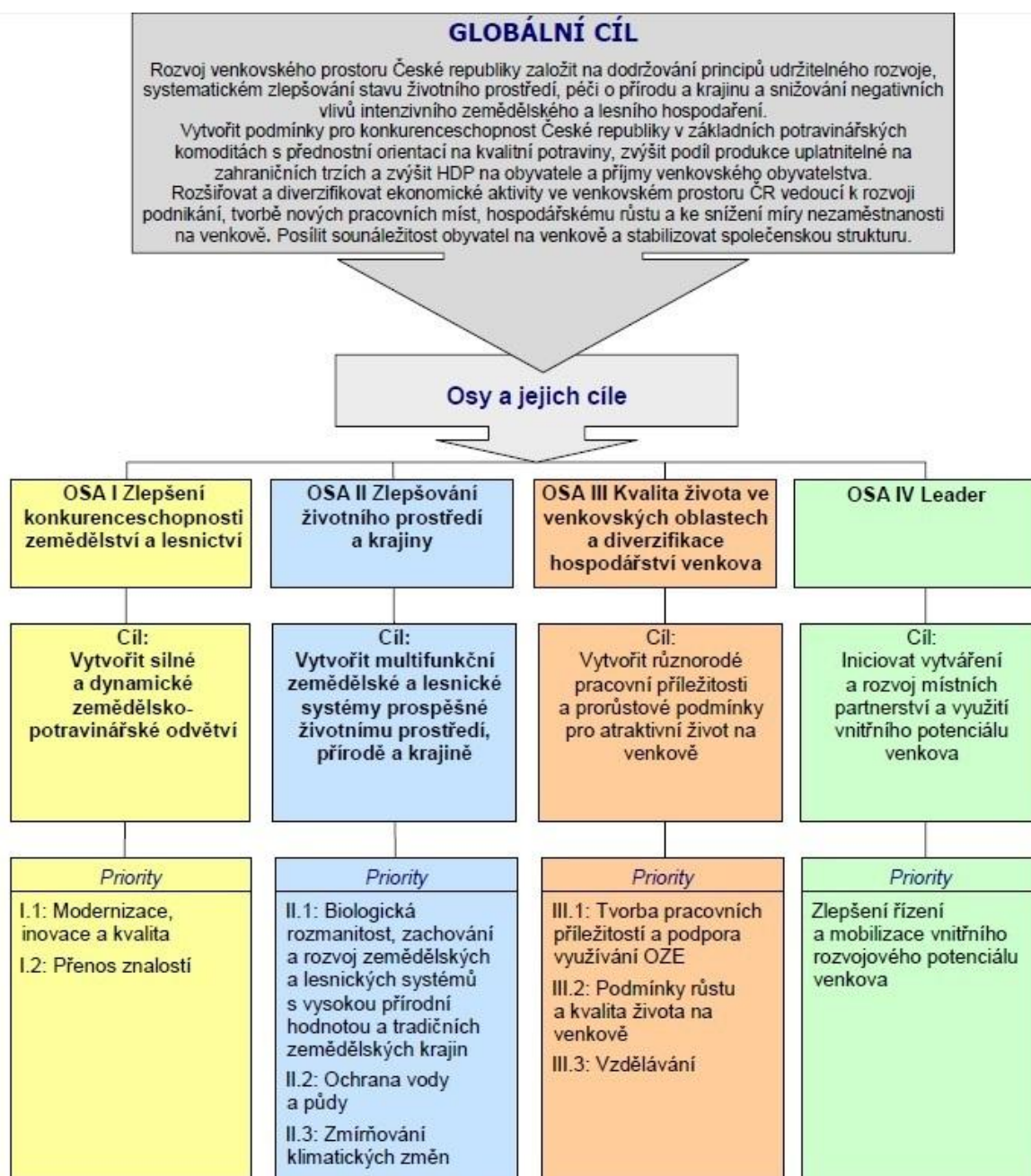
7. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Mapa regionu MAS Chance in Nature (od 30. 12. 2014 MAS Šumavsko, z.s.)

Zdroj: <http://www.chanceinnature.cz/mapa-uzemi-mas-sumavsko/> [on – line]. [cit. 2015 – 06 – 02]

Příloha č. 2: Strategie rozvoje venkova podle os, jejich cíle a priority

Zdroj: Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013

Příloha č. 3: Centrum neziskového sektoru Malenice

Obrázek č. 3 Objekt č. p. 102 před rekonstrukcí

Zdroj: archiv Obecního úřadu Malenice

Obrázek č. 4 Objekt č. p. 102 po rekonstrukci

Zdroj: vlastní

Příloha č. 4: Zázemí pro spolkové aktivity dětí

Obrázek č. 5 Dětské hřiště v areálu MŠ Malenice

Zdroj: vlastní

Příloha č. 5: Zázemí pro volnočasové aktivity dětí

Obrázek č. 6 Dětské hřiště na „farské zahradě“

Zdroj: archiv Obecního úřadu Malenice

Příloha č. 6: Rekonstrukce areálu fary Malenice (IKS centrum Malenice)

Obrázek č. 7 Budova fary před rekonstrukcí (boční pohled)

Zdroj: archiv Obecního úřadu Malenice

Obrázek č. 8 Budova fary po kompletní rekonstrukci (boční pohled)

Zdroj: vlastní

Obrázek č. 9 Budova fary před rekonstrukcí

Zdroj: archiv Obecního úřadu Malenice

Obrázek č. 10 Budova fary po kompletní rekonstrukci

Zdroj: archiv Obecního úřadu Malenice